

Oznámení záměru

podle zákona č. 100/2001 Sb. (příloha č.3)

-

Hodnocení dopadů

na evropsky významné lokality a ptačí oblasti

podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb.

*

**Zbudování veřejné přístupné zajištěné lezecké stezky
typu via ferrata na turistický vrchol Frýdlantského
cimbuří**

Objednatel : VODNÍ BRÁNA, o.s.

Zpracovatel oznámení: **Mgr. Pavel Bauer**
Březový vrch 737, 460 15 Liberec XV
Tel: 739 250 317, email: ekobau@seznam.cz

Duben, 2015

A.	ÚDAJE O OZNAMOVATELI	3
B.	ÚDAJE O ZÁMĚRU	4
B.I.	Základní údaje.....	4
B.I.1.	Název záměru a jeho zařazení podle přílohy č. 1.....	4
B.I.2.	Kapacita (rozsah) záměru	4
B.I.3.	Umístění záměru (kraj, obec, katastrální území).....	4
B.I.4.	Charakter záměru a možnost kumulace s jinými záměry.....	5
B.I.5.	Zdůvodnění potřeby záměru a jeho umístění, včetně variant	5
B.I.6.	Popis technického a technologického řešení záměru.....	6
B.I.7.	Předpokládaný termín zahájení realizace záměru a jeho dokončení	7
B.I.8.	Výčet dotčených územně samosprávných celků.....	7
B.I.9.	Navazující rozhodnutí podle § 10 odst. 4a a příslušných správních úřadů ..	7
B.II.	Údaje o vstupech	7
B.III.	Údaje o výstupech.....	8
C.	ÚDAJE O STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ.....	9
C.1.	Výčet nejzávažnějších environmentálních charakteristik dotčeného území...	9
C.2.	Charakteristika stavu složek ŽP pravděpodobně významně ovlivněných...	14
D.	ÚDAJE O VLIVECH NA OBYVATELSTVO A NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	24
D.1.	Charakteristika možných vlivů a odhad jejich velikosti a významnosti	24
D.2.	Rozsah vlivů vzhledem k zasaženému území a populaci	35
D.3.	Údaje o možných nepříznivých vlivech přesahujících státní hranice.....	35
D.4.	Opatření k prevenci, vyloučení, snížení, kompenzaci nepříznivých vlivů ...	35
D.5.	Charakteristika nedostatků ve znalostech a neurčitostí	35
E.	POROVNÁNÍ VARIANT ŘEŠENÍ ZÁMĚRU	37
F.	DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE	37
G.	SHRNUTÍ NETECHNICKÉHO CHARAKTERU A ZÁVĚR	38
H.1.	Vyjádření stavebního úřadu	41
H.2.	Vyjádření příslušného orgánu podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb.	42

Grafické přílohy

Přílohy

ÚVOD

Popsat sloučení naturového a posouzení a oznámení záměru ++

A. ÚDAJE O OZNAMOVATELI

Oznamovatel:

VODNÍ BRÁNA, o.s.

IČ:

22769609

Sídlo:

Na Bídě 657/8a

460 01 Liberec 4 - Perštýn

Jméno, příjmení, telefon a bydliště oprávněného zástupce oznamovatele

Martin Marek

V zahradách 250/25

460 10 Liberec 10

Telefon: 724 247 624

(zasílací adresa)

B. ÚDAJE O ZÁMĚRU

B.I. Základní údaje

B.I.1. Název záměru a jeho zařazení podle přílohy č. 1

Zbudování veřejně přístupné zajištěné lezecké stezky typu via ferrata na turistický vrchol Frýdlantského cimbuří (dále v textu označováno jako „VF“).

Jedná se o záměr, který není uveden v příloze č. 1, ale podle stanoviska orgánu ochrany přírody vydaného podle zvláštního předpisu (§ 45h, 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění), viz § 4 odst. 1e zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů, v platném znění, může samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti.

B.I.2. Kapacita (rozsah) záměru

Záměrem je vybudování veřejně přístupné zajištěné lezecké stezky typu via ferrata na turistický vrchol Frýdlantského cimbuří. Hlavním „stavebním“ prvkem je jistící lano, kterého se budou návštěvníci držet, popř. budou na lano připojeni pomocí lezeckého úvazku a karabiny. Skalní podklad nebude upravován. Délka trasy je cca 450 m. Převýšení je cca 150 m.

Návštěvnost

Maximální denní návštěvnost: 100 osob/den

Průměrná denní návštěvnost - všední den: 5 osob/den

Průměrná denní návštěvnost - všední den o prázdninách: 10 osob/den

Průměrná denní návštěvnost - víkend + svátky: 40-50 osob/den

Průměrná roční návštěvnost: 1000 osob/rok

Období provozu: od začátku srpna do konce října (zbývající část roku nebude VF provozu z důvodu zajištění klidu pro vývoj sokola stěhovaného. Bude odstraněno vodící lano na začátku a na konci trasy, případně na dalších místech tak, aby bylo efektivně zabráněno „provozu“ ferraty v době mimo vymezené období. Tato místa budou (v případě souhlasu správy SCHKO Jizerské hory) opatřena cedulkami s informací o době provozu a důvodech omezení a případných sankcích za porušování zákazu atd.)

B.I.3. Umístění záměru (kraj, obec, katastrální území)

Kraj: Liberecký

Obec: Hejnice

Katastrální území: Hejnice

B.I.4. Charakter záměru a možnost kumulace s jinými záměry

Záměrem je vybudování jištěné horolezecké cesty pro širší fyzicky zdatnou veřejnost. Podobné cesty jsou rozšířeny například v Alpách a jsou označovány jako via ferrata (dále VF). VF je navrhována po skalách a balvanech na svazích Frýdlantského cimbuří v národní přírodní rezervaci Jizerskohorské bučiny. Nástup je ze stávající zeleně značené turistické cesty (z Bílého Potoka na hřebeny Jizerských hor) a konec je na vrcholu Frýdlantského cimbuří, kde se napojí na stávající žlutě značenou cestu. Ferrata bude jednosměrná, průchodná pouze nahoru.

Další obdobné záměry na rozšiřování turistických cest nejsou v rámci NPR a zřejmě ani v rámci širšího okolí známy ani nebyly nejméně od roku 2000 realizovány.

Kumulativně bude záměr působit se stávajícím turistickým provozem po značených turistických cestách a v kumulaci se stávající horolezeckou činností, která je provozována na základě časově omezené výjimky ze 28.3.2012, čj. SR/0947/SH2012-3.

B.I.5. Zdůvodnění potřeby záměru a jeho umístění, včetně zvažovaných variant

Zdůvodnění potřeby záměru převzal zpracovatel oznámení z dokumentace oznamovatele k záměru. VF se těší zájmu turistické veřejnosti, což ověřili oznamovatelé na již realizované VF na skále Vodní brána u Semil, která má v současné době už druhým rokem velmi stabilní návštěvnost. Podobně trvalý zájem můžeme pozorovat i na dvou VF nedaleko za hranicemi v německém Jonsdorfu a Oybinu, které už fungují téměř 20 let a kde je omezen provoz zákazem lezení za mokra a v zimním období.

Vrchol Frýdlantského cimbuří je stávající turistickou stezkou navštěvován celoročně. Na vrcholovou vyhlídku vede žlutá turistická značka. Sestupová stezka pro VF by využila stávajících tras, nejspíše tedy žlutě značenou turistickou cestu.

VF je nový způsob sportovní aktivity a trávení volného času v přírodě, který provozují lidé všech věkových kategorií (často důchodci a rodiny s dětmi). Dle zkušeností oznamovatele s již provozovanou VF Vodní brána se v drtivé většině jedná o návštěvníky se vztahem k přírodě, kteří se dovedou v přírodě chovat ohleduplně a disciplinovaně. Oznamovatel záměru věří, že by se i na Frýdlantském cimbuří mohlo podařit otevřít VF se stejným výsledkem, jako u Semil. Dle názoru oznamovatele je potřeba budovat a posilovat vztah lidí k přírodě např. prostřednictvím takových zážitků, jako je výstup zajištěnou horolezeckou stezkou.

VF Frýdlantské cimbuří je příkladem tzv. měkké turistiky (vlakové spojení funguje velmi dobře a k zastávce vede turisticky značená cesta).

Záměr je předložen jako jednovariantní. V rámci vymezení konkrétní trasy byla zvažována podvarianta spočívající v drobné úpravě části trasy ve střední části. VF by nevedla ve $\frac{3}{4}$ trasy přes Polední zub, ale místo krátkého traverzu k severu (cca 30 m), by následoval od mezizastavení 2 traverz k jihu cca 50 m po úbočí příkrého snahu a následně relativně přímý výstup k vrcholu. Zvažovaná podvarianta je z hlediska možného vlivu v podstatě srovnatelná. Jako drobná nevýhoda uvedené alternativní trasy může je sklon terénu, v kterém by byl přechodový úsek mezi

skalními masivy situován. Byla by patrně potřeba drobně větší úprava terénu, což zvyšuje riziko půdní eroze. Rozdíl ve vlivu uvedených variant není podstatný. Hlavní aspekty jsou stejné: nová trasa v dosud nepřístupném terénu bude znamenat dílčí disturbanci vegetace sešlapem, trasa povede v bezprostřední blízkosti hnízdiště sokola stěhovaného, v trase záměru bude navrtávána skála a umístěny kotvy vodícího lana, dílčí sešlap zejména vegetace nižších rostlin na skále atd. Záměr byl s ohledem na minimální rozdíly podvariant předložen jako jednovariantní. Jinou trasu záměru s nižším vlivem než má posuzovaná varianta není reálné v posuzované lokalitě při obdobných parametrech trasy najít.

B.I.6. Popis technického a technologického řešení záměru

Záměr je z hlediska projektové přípravy velmi jednoduchý. Realizace VF nevyžaduje územní rozhodnutí ani stavební řízení. Není tedy zpracována projektová dokumentace dle stavebního zákona. Pro posouzení záměru i pro následnou realizaci je zpracován **Plán a postup realizace VF Frýdlantské cimbuří**.

Realizace trasy VF bude probíhat v těchto etapách:

1. Navrtání a osazení kotev. Kotva je žárově zinkovaná roxorová tyč o průměru 24 mm, která je upevněná ve vyvrtaném otvoru lepidlem (chemickou maltou) - tedy stejným způsobem jako horolezecké jistící body. Kotvy jsou zapuštěné ve skále 15-20 cm a vyčnívají ze skály 5-15 cm. Kotvy budou v odstupě cca 4 m. V místech, kde by bylo vhodné ochránit vegetaci na povrchu skály, je možné takové místo osadit kramlemi, které by sloužily jako šlapáky.
2. Připevnění lana. Předem naměřené díly lana se dopraví na místo a připevní se pomocí lanových svorek ke kotvám.
3. Přestože větší část trasy je vedena po „holé“ skále, vyskytují se úseky, kde bude třeba odstranit vegetaci, zejména bylinnou vegetaci s převahou borůvky obecné, v menší míře i nárosty dřevin na skalních lavicích nebo ve spárách (nejvíce bříza, jeřáb). Bude se jednat o malé exempláře s obvodem kmene výrazně pod 80 cm (ve výšce 130 cm). Počet odstraňovaných stromů s průměrem nad 10 cm lze odhadnout v řádu jednotek. Zajištění podkladu a prořez dřevin se bude provádět v minimálním nezbytně nutném rozsahu. Dřevní hmota se ponechá na místě. Odstraněná bylinná vegetace bude odnesena v pytlích mimo NPR, bude se jednat cca o desítky kg biomasy.
4. Specifikace a popis realizace přechodových částí (traverzů) - jsou dva : jeden kratší před výstupem na Polední zub a jeden delší za Poledním zubem. (Neplánuje se náročná úprava. Předpokládá se, že plně postačí vyšlapaná pěšinka. K navedení během začátku provozu bude použita kombinace značení, a sice piktoqram „žebřík“ nakreslený bílou barvou na strom (jako je značený přístup v Semilech), v kombinaci s metodou tzv. řízeného nepořádku, která usměrní návštěvníky do požadované trasy. Případně bude použito dřevěné zábradlí - ohrada na kulánech zatlučených do země (konkrétní provedení bude upraveno dle požadavku správy SCHKO Jizerské hory). Šířka pěšiny bude zřejmě stejná

jako je možné pozorovat v Semilech na VF Vodní bráně 30-60 cm Jako barvu může být použit Balakryl na okna bílý - šablona na piktogram má velikost 10 x 18 cm.

5. Na nástupním místě a na vrcholu bude osazena informační cedule s informacemi o přírodních hodnotách místa, zásadách pohybu na cestě, s piktogramy atd.

Předpokládá se, že materiál pro fázi výstavby bude možné dopravit na konec Kozí stezky pomocí terénního automobilu nebo malotraktoru. Dále se bude materiál nosit „ručně“. (Je zvažována možnost zapojení dobrovolníků k vynáškám materiálu z důvodu propagace a výchovy k přírodním hodnotám. Dohromady by se jednalo o 350 kg lana, 60 kg kotev (cca 125 ks), 10 kg spon, 2 kg lepidlo, 50 kg nářadí.

Při úpravě trasy se předpokládá s následujícím kácením dřevin: 15 ks do průměru 5 cm, 7 ks do průměru 10 cm, 3 ks do průměru 15 cm. Kromě dvou smrků zteplých do průměru 5 cm se jedná o břízu a jeřáb.

Na realizaci záměru v trase budou pracovat maximálně jednotky pracovníků (dobrovolníků). Očekává se najednou 3-5 pracovníků. Technické zázemí v místě záměru nebude budováno. Bude využíváno zázemí místních dobrovolníků z Bílého Potoka, popř. okolí.

B.I.7. Předpokládaný termín zahájení realizace záměru a jeho dokončení

Zahájení a ukončení výstavby: 2015-2016

Doba realizace se předpokládá čistého času několik dní. S ohledem na potřebu suchého počasí i realizaci v rámci volného času (po zaměstnání) se může realizace protáhnout na několik týdnů až měsíců.

B.I.8. Výčet dotčených územně samosprávných celků

Liberecký kraj

Obce: Hejnice

B.I.9. Navazující rozhodnutí podle § 10 odst. 4a a uvedení příslušných správních úřadů

Záměr nevyžaduje navazující správní řízení podle § 10 odst. 4a. Dle vyjádření MMR ČR přílohy H.3. záměr není stavbou ve smyslu stavebního zákona. Oznámení záměru je zpracováno z důvodu, že nebyl vyloučen podle § 45i zákona č. 114/1992 vliv na soustavu NATURA 2000. Pro realizaci záměru bude třeba udělení souhlasu dle § 78 odst. 2 písm. h).

(Případná správní rozhodnutí podle zákona č. 114/1992 Sb. nejsou navazující k procesu posuzování vlivů).

B.II. Údaje o vstupech

Zábor půd

Záměr nevyžaduje trvalé ani dočasné zábory půdy.

Voda

Technologická voda potřeba nebude. Nepočítá se ani s budováním stavebního zázemí, protože rozsah prací lze označit na malý. V objemu jednotek litrů bude potřeba voda na rozdělání lepidla na fixaci kotev ve skále.

Se spotřebou vody se nepočítá ani za provozu, součástí záměru nebude žádné nové sociální zázemí. (V tom se nová trasa nebude nijak lišit od stávajících cest.)

Energie

Záměr bude vyžadovat minimální množství energie pro provoz přenosných nářadí (vrtačky na baterie). Materiál bude dovezen k místu záměru, kam až stav cest dovolí, dále bude potřebné doneseno.

B.III. Údaje o výstupech

Ovzduší

Záměr nebude nijak ovlivňovat kvalitu ovzduší. Pouze po dobu výstavby lze očekávat provoz osobního automobilu pro dopravu materiálu a pracovníků. Po dobu výstavby se bude jednat o dolní jednotky jízd za den.

Za provozu se režim dopravní přístupnosti nebude nijak měnit, návštěvníci budou používat dopravní prostředky stejně jako dosud. Zvýšení počtu návštěvníků může vyvolat zvýšení dopravy v průměru o jednotlivé jízdy za den. Maximální špičkové navýšení dopravy nepřesáhne desítky jízd. Vliv je zanedbatelný.

Odpadní vody

Při výstavbě ani za provozu nebudou vznikat odpadní vody.

Odpady

Při výstavbě se s produkcí odpadů prakticky nepočítá, popř. množství odpadů bude zanedbatelně malé a bude případně odneseno při realizaci. V největším množství bude vznikat biologicky rozložitelný odpad (odstraněná vegetace) při uvolňování a zprůchodnění vytyčené trasy. S odpadem bude nakládáno dle dohody se Správou CHKO. Vyřezané dřeviny mohou být ponechány v okolí rozkladným procesům. Odstraněný bylinný kryt bude nejvhodnější odnést mimo NPR a zkompostovat. V řádech jednotek kilogramů mohou vznikat odpady železa, zbytků lana, popř. poškozených skob apod.

Za provozu odpad vznikat nebude. Návštěvníci jsou povinni přinesené věci zase odnést, včetně obalů od svačín apod.

C. ÚDAJE O STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ

C.1. Výčet nejzávažnějších environmentálních charakteristik dotčeného území

C.1.1. Soustava NATURA 2000

Soustava NATURA 2000 je v našem právním řádu upravena **zákonem č. 114/1992 Sb.**, o ochraně přírody a krajiny, v platném znění. Soustavu NATURA 2000 představují ptačí oblasti (PO) a evropsky významné lokality (EVL). Ochrana přírody je v EVL i PO zaměřena na tzv. předměty ochrany. V rámci EVL se jedná o „evropská stanoviště“ a „evropsky významné druhy“, které byly vymezeny současně se zařazením lokality do „národního seznamu“. V ptačích oblastech jsou chráněny vybrané druhy ptáků.

Základní termíny důležité pro hodnocení dopadů záměrů na soustavu NATURA 2000 jsou:

Přírodní stanoviště v zájmu Evropských společenství (dále jen "evropská stanoviště") jsou přírodní stanoviště na evropském území členských států Evropských společenství těch typů, které jsou ohroženy vymizením ve svém přirozeném areálu rozšíření nebo mají malý přirozený areál rozšíření v důsledku svého ústupu či v důsledku svých přirozených vlastností nebo představují výjimečné příklady typických charakteristik jedné nebo více z biogeografických oblastí, a která jsou stanovena právními předpisy evropských společenství. Jako prioritní se označují ty typy evropských stanovišť, které jsou na evropském území členských států Evropských společenství ohrožené vymizením, za jejichž zachování mají Evropská společenství zvláštní odpovědnost, a které jsou stanoveny směrnicí Rady 92/43/EHS).

Druhy v zájmu Evropských společenství (dále jen "evropsky významné druhy") jsou druhy na evropském území členských států Evropských společenství, které jsou ohrožené, zranitelné, vzácné nebo endemické, a které jsou stanovené právními předpisy Evropských společenství. Jako prioritní se označují evropsky významné druhy, vyžadující zvláštní územní ochranu, za jejichž zachování mají Evropská společenství zvláštní odpovědnost, a které jsou stanovené právními předpisy Evropských společenství.

Stavem přírodního stanoviště z hlediska ochrany se rozumí souhrn vlivů, které působí na přírodní stanoviště a na jeho typické druhy, jež mohou ovlivnit jeho dlouhodobé přirozené rozšíření, strukturu a funkce, jakož i dlouhodobé přežívání jeho typických druhů.

Stav přírodního stanoviště z hlediska ochrany se považuje za „příznivý“, pokud:

- jeho přirozený areál rozšíření a plochy, které v rámci tohoto areálu pokrývá, jsou stabilní nebo se zvětšují a
- specifická struktura a funkce, které jsou nezbytné pro jeho dlouhodobé zachování, existují a budou pravděpodobně v dohledné době i nadále existovat a
- stav jeho typických druhů z hlediska ochrany je příznivý (viz níže).

Stavem druhu z hlediska ochrany se rozumí souhrn vlivů, působících na příslušný druh, které mohou ovlivnit jeho dlouhodobé rozšíření a početnost jeho populací.

Stav druhu z hlediska ochrany se považuje za „příznivý“, pokud:

- údaje o populační dynamice příslušného druhu naznačují, že se dlouhodobě udržuje jako životaschopný prvek svého přírodního stanoviště
- přirozený areál rozšíření druhu není a zřejmě nebude v dohledné budoucnosti omezen,
- existují a pravděpodobně budou v dohledné době i nadále existovat dostatečně velká stanoviště k dlouhodobému zachování jeho populací.

Je požadováno zajištění příznivého stavu evropských stanovišť a evropsky významných druhů z hlediska ochrany (viz výše). V případě, že stav předmětů ochrany soustavy NATURA 2000 v důsledku provedení záměru nebude příznivý, je vliv významný negativní.

V zájmovém území se vyskytuje EVL Jizerskohorské bučiny (CZ0510400) a ptačí oblast Jizerské hory.

EVL Jizerskohorské bučiny (CZ0510400)

Stručná charakteristika

Jizerskohorské bučiny se rozprostírají na severních svazích Jizerských hor, v nadmořské výšce přibližně 350 – 1013 m. Jedná se o největší komplex lesních porostů s převahou buku lesního v celém Českém masívu. Reliéf území je velmi členitý – příkré skalnaté svahy, hluboké rokle horských potoků s četnými vodopády, skaliska a skalní města, kamenná moře atd. Rozloha lokality je 3536,96 ha.

Předměty ochrany:

Evropská stanoviště

Kód	Typ evropského stanoviště
8220	Chasmoxytická vegetace silikátových skalnatých svahů
9110	Bučiny asociace Luzulo-Fagetum
9130	Bučiny asociace Asperulo-Fagetum
9140	Středoevropské subalpínské bučiny (s javorem – Acer a šřovíkem horským – Rumex arifolius)
9180*	Lesy svazu Tilio-Acerion na svazích, sutích a v roklích

- hvězdička označuje prioritní stanoviště

Stručná charakteristika potenciálně dotčených předmětů ochrany

Přístup k nástupnímu místu VF je možný ze dvou směrů. Z jihu po stávající cca 2 m široké nezpevněné zeleně značené turistické cestě (z vrcholového plató Jizerských hor) nebo po stejné cestě z opačného směru z Ferdinandova. Cesty procházejí chráněnými lesními evropskými stanovišti, převážně stanovištěm 9110 – bučiny asociace Luzulo-Fagetum. Relevantní ovlivnění v trase přístupu lze vyloučit právě s ohledem na dostatečně kapacitní stávající cestu. Zásah

do stanoviště 9110 – bučiny asociace Luzulo-Fagetum nelze vyloučit při nástupu, kde lze očekávat sešlap při přechodu do skalního terénu.

Realizací zajištěné lezecké cesty pro veřejnost bude z předmětů ochrany EVL přímo dotčeno evropské stanoviště 8220 - chasmofytická vegetace silikátových skalnatých svahů. Stanoviště je vázáno přímo na skalní podklad, na kterém je situována VF.

Přímo bude zasaženo i evropské stanoviště 4030 - evropská suchá vřesoviště, které ovšem není předmětem ochrany EVL Jizerskohorské bučiny, tudíž se na toto stanoviště nevztahuje posouzení vlivu na soustavu NATURA 2000. Vliv na uvedené stanoviště je hodnocen v rámci jiných kapitol, např. D.1.2 Vliv na přírodní prostředí (ovlivnění přírodních biotopů, flóry apod.)

8220 - chasmofytická vegetace silikátových skalnatých svahů

Stanoviště představují tři typy biotopů: skalní vegetace sudetských karů, acidofilní vegetace alpských skal a štěrbinová vegetace silikátových skal a drolin. První dva jmenované typy biotopů se v EVL jizerskohorské bučiny nevyskytují.

Stanoviště 8220 - chasmofytická vegetace silikátových skalnatých svahů je reprezentováno biotopem S1.2 - *štěrbinová vegetace silikátových skal a drolin*. Charakteristiku biotopu uvádí Příručka hodnocení biotopů (Višňák, Sádlo, Kocourková, 2008). Jsou uvedeny typické druhy bazální a specifické. Biotop se vyznačuje velkou ekologickou i floristickou variabilitou. V řešeném území se jedná převážně o typ biotopu, kde skalní podklad je téměř bez vyšších rostlin, na skále se vyskytují zejména lišejníky a mechorosty, což je v souladu s tím, že ekotopy chladnější a oligotrofnější bývají přirozeně druhově chudší. Vyšší rostliny se vyskytují ve spárách štěrbinách popř. navětralých plošinách. Diagnostické druhy jsou zastoupeny v omezené míře, přítomny jsou zejména druhy přesahující z okolních biotopů.

Typické druhy – bazální

Vyšší rostliny:

Anthemis tinctoria, Athyrium filix-femina, Campanula rotundifolia, Cardaminopsis arenosa, Cystopteris fragilis, Dryopteris dilatata, Dryopteris filix-mas, Epilobium collinum, Festuca ovina, Geranium robertianum, Hylotelephium maximum, Lychnis viscaria, Poa nemoralis, Potentilla argentea, Rumex acetosella, Sedum acre, Silene nutans, Vincetoxicum hirsutinaria

Mechorosty:

Hypnum cupressiforme, Paraleucobryum longifolium, Plagiothecium laetum

Typické druhy – specifické

Vyšší rostliny:

Asplenium adiantum-nigrum, Asplenium adulterinum, Asplenium cuneifolium, Asplenium septentrionale, Asplenium trichomanes, Aster alpinus, Cardaminopsis petraea, Ceterach officinarum, Cotoneaster integerrimus, Cryptogramma crispa, Dianthus gratianopolitanus, Gymnocarpium dryopteris, Hieracium schmidtii, Notholaena marantae, Phegopteris connectilis, Polygonatum odoratum, Polypodium vulgare s.l., Saxifraga rosacea, Viola tricolor subsp. saxatilis, Woodsia ilvensis

Lišejníky:

Brodoa intestiniformis, Cladonia cenotea, Cladonia coccifera s. l., Cladonia deformis, Cladonia furcata, Cladonia gracilis, Cladonia macroceras, Cladonia pyxidata, Cladonia squamosa, Cladonia sulphurina, Dermatocarpon

miniatum, Llasalia pustulata, Leprocaulon microscopicum, Llasalia pustulata, Parmelia saxatilis, Stereocaulon dactylophyllum, Umbilicaria cylindrica, Umbilicaria hirsuta, Xanthoparmelia conspersa, Xanthoparmelia stenophylla, Xanthoparmelia verruculifera

Mechorosty:

Grimmia hartmannii, Grimmia muehlenbeckii, Hedwigia ciliata, Racomitrium heterostichum, Racomitrium lanuginosum

Skalní stanoviště v řešeném území se vyznačuje přirozeně malým počtem druhů vyšších rostlin a malou pokryvností těchto druhů. Převažují druhy přesahující z ostatních biotopů. V celé EVL eviduje AOPK ČR 131 ha tohoto stanoviště (viz www.nature.cz)

Pro účely specifikace kvality dotčených částí stanoviště 8220 - chasmofytická vegetace silikátových skalnatých svahů je možné skály v trase považovat za jeden nespojitý, ale poměrně homogenní biotop. Pro určení kvality segmentů přítomných stanovišť byla použita část Metodiky aktualizace vrstvy mapování biotopů (Lustyk, Guth 2010) a Příručky hodnocení biotopů (Grulich a kol., 2013), vysvětlení metodiky viz kapitola C2.

Přehled zjištěných typických druhů:

Bazální:

Athyrium filix-femina (paprátka samice),

Hypnum cupressiforme

Specifické:

Phegopteris connectilis (bukovinec osladičovitý),

Cladonia coccifera, Cladonia pyxidata, Parmelia saxatilis, Umbilicaria hirsuta

Hedwigia ciliata, Racomitrium heterostichum, Racomitrium lanuginosum

8220 - chasmofytická vegetace silikátových skalnatých svahů					
Reprezentativnost	V	P	F	W	
Degradace	0	1	2	3	
Regionální hodnocení	1	2	3	4	
Stav podle typických druhů	P	MP	N		Zjištěn 1 spec. druhů vyšších rostlin a 7 druhů nižších rostlin
Stav z hlediska struktury a funkce	P	MP	N		

Slovně lze kvalitu stanoviště hodnotit jako velmi dobrou, nebyly zjištěny žádné degradace, biotop je přirozeně druhově chudý.

PO Jizerské hory

Ptačí oblast zahrnuje náhorní plošinu a severní svahy Jizerských hor. Odlesněním vrcholové partie Jizerských hor byly vytvořeny vhodné podmínky pro tetřívka obecného (*Tetrao tetrix*), jehož populace začátkem devadesátých let vrostla. Rovněž došlo k rozšíření a postupnému zvyšování stavů lindušky luční (*Anthus pratensis*), čечetky zimní (*Carduelis flammea*), hýla rudého (*Carpodacus erythrinus*) nebo bramborníčka hnědého (*Saxicola rubetra*). Na odlesněných pláních vrcholové části oblasti dochází k periodickým gradacím populací hraboše mokřadního (*Microtus*

agrestis), které vytvářejí potravní nabídku pro sýce rousného (*Aegolius funereus*). Na rašelinných loukách, které jsou tradičními tokaništi tetřívků, ojediněle hnízdí bekasiny otavní (*Gallinago gallinago*), na polské straně v oblasti Rašelišti Jizery bylo opakovaně zaznamenáno hnízdění jeřába popelavého (*Grus grus*). Odlišný charakter má severní část navrženého území. Ve starých bukových porostech vzácně hnízdí čáp černý (*Ciconia nigra*), lejsek malý (*Ficedula parva*) a včelojed lesní (*Pernis apivorus*). K dalším pravidelně hnízdícím druhům patří holub doupňák (*Columba oenas*), datel černý (*Dryocopus martius*), žluna šedá (*Picus canus*), sýc rousný (*Aegolius funereus*), v posledních letech i kulíšek nejmenší (*Glaucidium passerinum*).

Předměty ochrany

Tetřívek obecný (<i>Tetrao tetrix</i>)
Sýc rousný (<i>Aegolius funereus</i>)

Oba předměty ochrany se v blízkosti řešeného záměru nevyskytují. K přímému zásahu do biotopu těchto druhů nedojde, záměr nemůže ovlivnit stávající stav území z hlediska vyrušování. Uvedené druhy nejsou stávajícím turistickým provozem podstatně ovlivněny (vyrušovány).

1.3. Územní systém ekologické stability (ÚSES) a významné krajinné prvky (VKP)

Rozsáhlý prostor severních svahů Jizerských hor s bučinami je vymezen jako nadregionální biocentrum, Frýdlantské cimbuří je jeho součástí.

Trasa VF začíná na stávající turistické cestě, která je součástí lesa. Dále je trasa vedena po skálách, které představují bezlesí. Záměr tak zčásti do VKP lesa zasahuje, zčásti se nachází v bezprostředním okolo VKP – les.

1.4. Zvláště chráněná území

Řešené území se nachází v Chráněné krajinné oblasti (CHKO) Jizerské hory, v národní přírodní rezervaci (NPR) Jizerskohorské bučiny. Za specifický typ zvláště chráněných území je možné považovat i lokality soustavy NATURA 2000, o nichž bylo pojednáno v předcházející kapitole.

CHKO Jizerské hory

CHKO Jizerské hory byla vyhlášena v roce 1968. Byla vymezena na území Jizerských hor a jejich podhůří. Plocha CHKO je 368 km². Lesnatost území je 73 %. Nejvyšší horou české části Jizerských hor je Smrk (1124 m n.m.). Mimořádně hodnotná a zachovalá území se zachovalými přirozenými společenstvy představuje zejména rozsáhlý komplex bučin na severních svazích hor, zbytky klimaxových smrčín a společenstva rašelinišť. Významnou součástí CHKO je nelesní krajina s loukami a pastvinami a s dochovanými stavbami tradiční lidové architektury.

NPR Jizerskohorské bučiny

NPR Jizerskohorské bučiny byla vyhlášena v roce 1999. Skládá se ze 7 prostorově oddělených částí. Rozloha je 950,93 ha a plocha ochranného pásma je 1750,41 ha.

Předmětem ochrany jsou v národním měřítku jedinečné a významné ekosystémy - komplex smíšeného, převážně bukového lesa s geomorfologicky významnými útvary a s dochovanými přirozenými a přírodě blízkými rostlinnými a živočišnými společenstvy vázanými na toto specifické prostředí a plnicími funkcí zachování a reprodukce genetického potenciálu původních lesních dřevin. Protože dochází k prostorovému překryvu s EVL Jizersko horské bučiny a ptačí oblastí Jizerské hory je cílem ochrany v NPR i ochrana předmětů ochrany uvedených lokalit, viz kapitola výše. Z dalších významných druhů vázaných na prostředí NPR lze jmenovat sokola stěhovavého a lejska malého.

C.2. Charakteristika stavu složek ŽP pravděpodobně významně ovlivněných

Záměr je navržen v přírodním prostředí Jizerských hor, v území, které je několikanásobně chráno dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny., viz přecházející kapitola C.1. Záměrem je vybudování nové turisticko-horolezecké cesty. S ohledem na to lze potenciálně předpokládat ovlivnění přírodního prostředí, případně vliv na geomorfologické tvary, reliéf a krajinný ráz.

Flóra a přírodní biotopy

Šetření floristických poměrů v trase záměru bylo provedeno v červenci a srpnu roku 2014. Trasa záměru byla rozdělena na několik částí zpravidla prostorově nebo morfologicky oddělených. Pro určení kvality segmentů přítomných stanovišť byla použita část Metodiky aktualizace vrstvy mapování biotopů (Lustyk, Guth 2010) a Příručky hodnocení biotopů (Grulich a kol., 2013). Pro účely této práce jsou použity hodnotící parametry, které se zabývají „kvalitou“ přírodních biotopů (stavem z hlediska ochrany). Jedná se o: **reprezentativnost**, **degradaci (D)**, **regionální hodnocení (RH)**, **stav z hlediska typických druhů (TD)** a **stav z hlediska struktury a funkce (SF)**.

Reprezentativnost

Vyjadřuje, jak sledovaný biotop odpovídá popisu podle Katalogu biotopů ČR (Chytrý ed., 2001). Je vyjádřena míra vyhraněnosti, resp. přechodnosti k jiné jednotce.

Typ reprezentativnosti	Popis
V- vyhraněný biotop	odpovídá katalogu biotopů
P - přechodný biotop	výrazný výskyt druhů dvou biotopů
F - obtížně klasifikovatelný biotop	příslušnost k uvedenému biotopu je nezřetelná, není jasná příslušnost k jinému biotopu
W - degradovaný biotop	velmi narušený biotop na hranici k člověkem vytvořeným nebo zcela přeměněným biotopům

Degradace (D)

Vlastnost, která vyjadřuje míru antropogenní degradace biotopu, přímé i nepřímé. Zohledňuje se míra různých antropogenních vlivů, přítomnost synantropních a kulturních druhů, eutrofizace, stav obhospodařování a antropického ovlivnění ekotopu.

Stupně degradace	Popis
0	biotop bez zřetelných projevů degradace
1	mírná degradace
2	střední degradace
3	silná degradace

Hodnocení biotopu v regionálním kontextu (RH)

Jedná se o hodnocení biotopu, kde je zohledněn subjektivní názor posuzovatele. K hodnocení se používá „školní stupnice“ 1-4 (bez stupně 5), přičemž biotop je známkován podle své kvality a hodnocena je jeho celková vzácnost a ohrožení. Uvažuje se především:

- vzácnost ve fyto geografickém okrese (základní jednotka fyto geografického členění ČR - vymezuje území na základě floristické podobnosti), výskyt na hranici rozšíření v ČR apod.,
- výskyt zvláště chráněných a ohrožených či fyto geograficky významných druhů,
- biotop pozoruhodný z hlediska výškové stupňovitosti, tj. nadmořské výšky,
- pozoruhodný typ z hlediska fyto cenieologie vyžadující další zkoumání,
- vysoce reprezentativní typ určité fyto cenieologické asociace.

Hodnocení stavu biotopu z hlediska typických druhů (TD)

Jedním z parametrů zachovalosti a kvality biotopu je určení jeho stavu na základě typických druhů, které jsou pro každý biotop stanoveny v dodatku použité metodiky „Typické druhy - dodatek metodiky aktualizace vrstvy mapování“ (Grulich a kol., 2007). Typické druhy se v daném biotopu vyskytují zpravidla častěji než v jiných biotopech. Jejich přítomnost spolu s dalšími vlastnostmi biotopu ukazuje celkově „kvalitu“ daného biotopu - stav z hlediska ochrany. Typické druhy se dělí na **bazální** a **specifické**.

Bazální druhy mají širší ekologickou amplitudu, jsou to druhy konstantní a dominantní, ale také některé druhy diagnostické, které jsou však zároveň početné anebo pokravné. Vytvářejí „fyziognomický matrix“ porostů a jejich přítomnost je v případě absence specifických druhů nutná nebo dostatečná k určení (klasifikaci) biotopu.

Specifické druhy mají rozhodující význam pro hodnocení kvality biotopu. Jde především o speciality, druhy diagnostické, druhy diferenciatní, druhy regionálně významné či obecně vzácné a pro kvalitu biotopu významné apod.

Pro každý biotop je stanoven minimální počet druhů, který je nutné prokázat pro klasifikaci z hlediska typických druhů.

Stupně stavu stanoviště z hlediska výskytu typických druhů:

Stupeň	Charakteristika
P - příznivý stav	Jsou přítomny druhy specifické v dostatečném množství. Pro rozhodnutí o stavu biotopu je podstatný poměr počtu druhů zjištěných k potenciálně možným očekávaným.
MP - méně příznivý	Jsou přítomny i bazální ale i specifické druhy, leč v malém množství (jeden až několik).
N - nepříznivý	Jsou přítomny pouze bazální druhy.

Pozn.: počet typických druhů v biotopu, který odpovídá příznivému/méně příznivému stavu, je pro jednotlivé biotopy různý a uveden v Příručce hodnocení biotopů (Grulich a kol., 2013).

Hodnocení stavu biotopu z hlediska struktury a funkce

Stav struktury a funkcí biotopu může být příznivý (**P**), méně příznivý (**MP**) a nepříznivý (**N**). Je to syntetické kritérium, zohledňuje se zejména vertikální i horizontální struktura, zastoupení dominant, přiměřenost managementu, míra degradace apod.

Pro účely specifikace kvality dotčených částí přírodních biotopů je možné vymezit dva přírodní biotopy, které spolu, popř. s okrajovými částmi lesa, vytvářejí mozaiku (malé plochy různých biotopů, které se nepravidelně střídají). Jednotlivé dílčí části každého z biotopů je možné pro účely specifikace kvality těchto biotopů považovat za jeden nespojitý biotop. V trase plánované VF se vyskytuje přírodní biotop S1.2 – šterbinová vegetace silikátových skal a drolin, který odpovídá stanovišti 8220 - chasmofytická vegetace silikátových skalnatých svahů a je popsán v kapitole C1.1., a biotop T8.3 - brusnicová vegetace skal a drolin.

Dle terénního šetření lze trasu jištěné horolezecké cesty (ferraty) rozdělit na několik úseků.

1. úsek

Nástup u cesty je zastíněn buky, povrch země je téměř bez podrostu. Ojedinele zmlazuje *Fagus sylvatica* (buk lesní) a dohledat lze *Athyrium filix-femina* (paprátka samice), *Prenanthes purpurea* (věsenka nachová), *Oxalis acetosella* (šřavel kyselý), *Rubus* sp. (ostružiník), *Calamagrostis villosa* (trtina chloupkatá), *Acer pseudoplatanus* (javor klen) – semenáček.

Na začátku trasy jsou stinné skalky v lese. Z nižších rostlin zde dominuje několik běžných stínomilných druhů lišejníků, především rodu *Lepraria*. Na mokravé skále již mimo plánovanou trasu byl zjištěn poměrně vzácný druh *Porina lectisstima*, jehož populace by však neměla být stavbou stezky ohrožena. Zaznamenané mechorosty představují běžně se vyskytující druhy osidlující zastíněné skály a půdu.

Lišejníky:

Baeomyces rufus
Lepraria lobificans
Lepraria sp. div.

Porina lectisstima
Umbilicaria hirsuta

Mechorosty:

Andrea rupestris
Atrichum undulatum (půda)
Cynodontium sp.
Dicranum scoparium

Polytrichum formosum (půda)
Racomitrium heterostichum
Rhabdoweisia fugax
Plagiothecium denticulatum

2. úsek

První souvislý skalní úsek; ve spárách je *Betula pendula* (bříza bělokorá), *Avenella flexuosa* (metlička křivolaká) dm, *Vaccinium myrtillus* (brusnice borůvka) dm, *Prenanthes purpurea* (věsenka nachová) r – zastíněná místa, ojedinele: *Calamagrostis villosa* (trtina

chloupkatá), *Carex pilulifera* (ostřice kulkonosná), *Dryopteris carthusiana* (kaprad' osténkatá), *Senecio ovatus* (starček Fuchsův), *Solidago virgaurea* (celík zlatobýl zlatý), *Rubus idaeus* (maliník obecný) – v zástinu; po skalní stěně délky cca 10 m navazuje ukloněná plošina s hustým porostem *Vaccinium myrtillus* (brusnice borůvka) a *Avenella flexuosa* (metlička křivolaká), zásah do porostu lze omezit vedením trasy po hraně a úbočí skály; tento lezecký úsek je ukončen krátkým sedlem se statným bukem.

Ve spodní části tohoto úseku převažují stále lesem zastíněné skály s dominancí řas, několika druhů mechorostů a jen řídce jsou zastoupeny lišejníky (pouze běžné druhy). Výše se vyskytují bohatší společenstva saxikolních a v menší míře i terestrických a lignikolních lišejníků a mechorostů, převážně s běžnými druhy široce rozšířenými v celém území.

Lišejníky:

<i>Acarospora fuscata</i>	<i>Lepraria incana</i>
<i>Baeomyces rufus</i>	<i>Lepraria membranacea</i>
<i>Cladonia coccifera</i>	<i>Lichenomphalia umbellifera</i> (humus)
<i>Cladonia digitata</i> (souš)	<i>Micarea lignaria</i>
<i>Cladonia chlorophaea</i> agg.	<i>Miriquidica leucophaea</i>
<i>Cladonia macilenta</i>	<i>Parmelia saxatilis</i>
<i>Cladonia pyxidata</i>	<i>Porpidia crustulata</i>
<i>Diploschistes scruposus</i>	<i>Rhizocarpon lecanorinum</i>
<i>Hypocenomyce scalaris</i> (souš)	<i>Trapelia glebulosa</i>
<i>Lecanora conizaeoides</i> (souš)	<i>Trapeliopsis granulosa</i> (půda a dřevo)
<i>Lecanora polytropa</i>	<i>Umbilicaria hirsuta</i>
<i>Lecanora pulicaris</i> (buk)	<i>Umbilicaria polyphylla</i>
<i>Lecidea nylanderii</i> (souš)	

Mechorosty:

<i>Andrea rupestris</i>	<i>Polytrichum juniperinum</i>
<i>Calypogeia integristipula</i> (na skalním detritu ve skalních jeskyňkách)	<i>Polytrichum formosum</i>
<i>Cynodontium</i> sp.	<i>Racomitrium sudeticum</i>
<i>Dicranum montanum</i> (dřevo)	<i>Racomitrium fasciculare</i>
<i>Dicranum scoparium</i>	<i>Sciuro-hypnum reflexum</i> (dřevo)
<i>Hypnum cupressiforme</i>	<i>Schistostega pennata</i> (na skalním detritu ve skalních jeskyňkách)
<i>Pohlia nutans</i>	

3. úsek

Navazuje druhá lezecká šikmá plošina, uplatňuje se hlavně *Vaccinium myrtillus* (brusnice borůvka), *Avenella flexuosa* (metlička křivolaká) a méně další již zjištěné druhy (zejména ve spárách), jako např.: *Dryopteris carthusiana* (kaprad' osténkatá), *Prenanthes purpurea* (věsenka nachová), *Phegopteris connectilis* (bukovinec osladičovitý); v horní části úseku je sklon skály méně svažité, skála je hustě porostlá *Vaccinium myrtillus* (brusnice

borůvka), *Avenella flexuosa* (metlička křivolaká), holá skála se vyskytuje pouze podél hrany balvanu, celkově lze předpokládat sešlap v délce cca 30 m; úsek je zakončen malou plošinou, na kterou navazuje další balvan z velké části porůstající porosty brusnicové vegetace, nově se v porostu uplatňuje *Calluna vulgaris* (vřes obecný) a *Galium saxatile* (svízel hercynský), trasa bude vedena po okraji horní části balvanu, kde není vegetace vyšších rostlin vyvinuta, na skálu těsně navazují husté koruny statných buků (foto ++); na popsany prudší úsek navazuje pozvolnější úsek po skupině balvanů, sešlap brusnicové vegetace se předpokládá v délce cca 15 m, v hodní části tohoto úseku se začíná více uplatňovat *Vaccinium vitis-idaea* (brusnice brusinka), místy vytváří porosty.

Vyskytují se spíše světlomilná saxikolní společenstva, bez zastoupení vzácných druhů. Na půdě dominují dutohlávky (*Cladonia*) a *Trapeliospsis granulosa*, z mechorostů jsou to především zástupci rodu ploník (*Polytrichum*) a *Racomitrium*.

Lišejníky:

<i>Acarospora fuscata</i>	<i>Lepraria caesioalba</i>
<i>Buellia aethalea</i>	<i>Porpidia macrocarpa</i> agg.
<i>Cladonia coccifera</i>	<i>Protoparmelia badia</i>
<i>Cladonia fimbriata</i>	<i>Rhizocarpon geographicum</i>
<i>Cladonia chlorophaea</i> agg.	<i>Rhizocarpon lecanorinum</i>
<i>Cladonia macilenta</i>	<i>Trapelia glebulosa</i>
<i>Cladonia polydactyla</i>	<i>Trapelia placodioides</i>
<i>Chrysothrix chlorina</i>	<i>Trapeliopsis granulosa</i> (půda)

Mechorosty:

<i>Andrea rupestris</i>	<i>Polytrichum piliferum</i>
<i>Bryum argenteum</i>	<i>Racomitrium sudeticum</i>
<i>Pohlia nutans</i>	<i>Racomitrium lanuginosum</i>
<i>Polytrichum juniperinum</i>	

4. úsek

Traverz mimo skalní podklad prochází bylinným porostem s převahou *Calamagrostis villosa* (třtina chloupkatá) v mozaice s menším podílem *Vaccinium myrtillus* (brusnice borůvka), ve výrazně rozvolněném stromovém patře se uplatňuje *Sorbus aucuparia* (jeřáb obecný), méně *Betula pendula* (bříza bělokora) a *Picea abies* (smrk ztepilý).

Společenstva nižších rostlin jsou v podstatě shodná jako na 3. úseku. Navíc zde byly zjištěny níže zmíněné druhy.

Lišejníky:

<i>Fuscidea kochiana</i>	<i>Parmelia omphalodes</i>
<i>Micarea lignaria</i>	<i>Platismatia glauca</i>

Mechorosty:

<i>Dicranoweisia crispula</i>	<i>Dicranum scoparium</i> (zástin)
-------------------------------	------------------------------------

Hedwigia ciliata

Hypnum cupressiforme

5. úsek

Kaskády balvanů na Poledním zubu mají nižší pokryvnost brusnicovou vegetací než níže položené úseky; větší porosty brusnicové vegetace jsou na horních plošinách balvanů Poledního zubu, druhové složení je v podstatě shodné; v této části lze počítat se sešlapem brusnicové vegetace v rozsahu do 10 m.

Tento úsek je na lišejníky už poměrně dosti bohatý. Vyskytují se zde typická společenstva kyselých silikátových skal s několika méně běžnými druhy, např. *Silobia myochroa* na převislých a kolmých skalách. Dominují stinné skály s roztroušenými dřevinami. V tomto úseku vede trasa převážně přes svislé skalní stěny, kde jsou v podstatě jen chudá společenstva s běžnými druhy (např. *Lecanora polytropa*), vzácnější lišejníky se nacházejí spíše na neexponovaných stěnách, které budou stavbou VF zasaženy jen málo.

Z hlediska mechorostů se jedná spíše o druhově monotónní a chudý úsek. Hojně byly zastoupeny druhy *Andrea rupestris*, *Bryum argenteum* a *Hypnum cupressiforme*.

Lišejníky:

<i>Baeomyces rufus</i>	<i>Porpidia macrocarpa</i> agg.
<i>Cladonia coccifera</i>	<i>Porpidia tuberculosa</i>
<i>Cladonia floerkeana</i>	<i>Rhizocarpon</i> cf. <i>polycarpum</i>
<i>Cladonia chlorophaea</i> agg.	<i>Rhizocarpon lecanorinum</i>
<i>Cladonia macilenta</i>	<i>Rimularia furvella</i>
<i>Fuscidea kochiana</i>	<i>Silobia myochroa</i>
<i>Lecanora cenisia</i>	<i>Stereocaulon vesuvianum</i>
<i>Lecanora polytropa</i>	<i>Tephromela grumosa</i>
<i>Lecidea fuscoatra</i>	<i>Trapelia glebulosa</i>
<i>Micarea lignaria</i>	<i>Trapelia obtogens</i>
<i>Miriquidica leucophaea</i>	<i>Trapeliopsis pseudogranulosa</i>
<i>Opegrapha gyrocarpa</i>	<i>Umbilicaria hirsuta</i>
<i>Parmelia omphalodes</i>	

Mechorosty:

<i>Andrea rupestris</i>	<i>Pohlia nutans</i>
<i>Bryum argenteum</i>	<i>Polytrichum juniperinum</i>
<i>Hypnum cupressiforme</i>	
<i>Racomitrium sudeticum</i>	

6. úsek

Traverz od Poledního zubu k závěrečnému výstupu na vyhlídku Frýdlantské cimbuří; úvodních 30 m od Poledního zubu prochází trasa porosty borůvky a vřesu na mělké půdě s výchozy skály; převážná část po vrstevnici vedoucího traverzu (cca 150 m) prochází rozvolněným porostem *Sorbus aucuparia* (jeřáb obecný) s příměsí *Fagus sylvatica* (buk

lesní), v bylinném patře se uplatňuje *Calamagrostis villosa* (třtina chloupkatá), *Vaccinium myrtillus* (brusnice borůvka), *Avenella flexuosa* (metlička křivolaká), méně *Deschampsia cespitosa* (metlice trsnatá), *Luzula luzuloides* (bika hajní), *Athyrium filix-femina* (paprátka samice), *Oxalis acetosella* (šřavel kyselý).

7. úsek:

Ve vrcholové části hlavní turisticky přístupné vyhlídky se vyšší rostliny uplatňují v omezené míře převážně ve spárách, popř. na lavicích, z důvodu výrazné expozice větru se uplatňují téměř výhradně trávy *Avenella flexuosa* (metlička křivolaká), popř. *Calamagrostis villosa* (třtina chloupkatá), ve spárách byl ojediněle opět zjištěn *Phegopteris connectilis* (bukovinec osladičovitý).

Tato část je z lichenologického hlediska nejcennější z celé trasy. Nacházejí se zde poměrně bohatá společenstva světlomilných lišejníků. Druhy se značně překrývají s předchozími úseky, několik taxonů zde bylo zjištěno navíc. K vzácnějším druhům patří *Lecanora subaurea*, *Rimularia gibbosa* (u obou lokálně bohatší populace mimo trasu) a *Pleopsidium chlorophanum* (1 stélka na vrcholové skále na konci trasy). Poslední jmenovaný druh by však nemusel být stavbou ferraty přímo ohrožen, protože je poměrně mechanicky odolný.

Jedná se o bryologicky chudý úsek. Zaznamenány byly běžné kyselomilné druhy typické pro tento typ stanoviště. Hojně se zde vyskytují zástupci rodu *Racomitrium* a druh *Polytrichum juniperinum*.

Lišejníky:

<i>Acarospora fuscata</i>	<i>Pleopsidium chlorophanum</i> (1 stélka)
<i>Buelia aethalea</i>	<i>Polysporina simplex</i>
<i>Cladonia coccifera</i>	<i>Protoparmelia badia</i>
<i>Cladonia floerkeana</i>	<i>Rhizocarpon geographicum</i>
<i>Fuscidea kochiana</i>	<i>Rhizocarpon lecanorinum</i>
<i>Lecanora cenisia</i>	<i>Rimularia furvella</i>
<i>Lecanora polytropa</i>	<i>Rimularia gibbosa</i>
<i>Lecanora subaurea</i>	<i>Silobia myochroa</i>
<i>Miriquidica leucophaea</i>	<i>Stereocaulon vesuvianum</i>
<i>Miriquidica nigroleprosa</i> (hojně)	<i>Umbilicaria hirsuta</i>
<i>Parmelia saxatilis</i>	<i>Umbilicaria polyphylla</i>

Mechorosty:

<i>Andrea rupestris</i>	<i>Hypnum cupressiforme</i>
<i>Cynodontium</i> sp. (stinné partie)	<i>Polytrichum formosum</i>
<i>Dicranoweisia crispula</i>	<i>Polytrichum juniperinum</i>
<i>Dicranum montanum</i> (dřevo)	<i>Racomitrium lanuginosum</i>
<i>Dicranum scoparium</i>	<i>Racomitrium sudeticum</i>
<i>Hedwigia ciliata</i>	

Rovněž v případě biotopu T8.3 - brusnicová vegetace skal a drolin jsou kvalitativní charakteristiky uvedeny za celou trasu VF.

Přehled zjištěných typických druhů biotopu T8.3:

Bazální:

Avenella flexuosa (metlička křivolaká)

Calamagrostis villosa (třtina chloupkatá)

Calluna vulgaris (vřes obecný)

Vaccinium myrtillus (brusnice borůvka)

Vaccinium vitis-idaea (brusnice brusinka)

Specifické:

Specifické druhy se nevyskytují, žulový skalní podklad je výrazně oligotrofní

8220 - chasmofytická vegetace silikátových skalnatých svahů					
Reprezentativnost	V	P	F	W	
Degradace	0	1	2	3	
Regionální hodnocení	1	2	3	4	
Stav podle typických druhů	P	MP	N		
Stav z hlediska struktury a funkce	P	MP	N		

Zjištěná hodnota je zvýrazněna tučně

Slovně lze kvalitu stanoviště hodnotit jako velmi dobrou, nebyly zjištěny žádné degradace, biotop je přirozeně druhově chudý.

Fauna

V rámci posouzení vlivu záměru na životní prostředí byl zoologický průzkum zaměřen na potenciálně ohrožené skupiny, které představují v tomto případě především ptáci. Průzkum byl proveden v období od května do července 2014 (3 exkurze). Ptáci byli sledováni v prostoru Frýdlantského cimbuří (trasy VF) s přesahy do okolních lesů.

Ve vymezeném území bylo zjištěno celkem 19 hnízdících druhů. Jejich seznam je v následující tabulce.

Seznam zjištěných druhů ptáků v roce 2014 v prostoru Frýdlantského cimbuří a nejbližšího okolí

Český název	Latinský název	Zvláště chráněný druh	Druh červeného seznamu
Brhlík lesní	<i>Sitta europaea</i>	-	-
Budníček menší	<i>Phylloscopus collybita</i>	-	-
Budníček lesní	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	-	-
Červenka obecná	<i>Erithacus rubecola</i>	-	-
Dlask tlustozobý	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	-	-
Drozd zpěvný	<i>Turdus philomelos</i>	-	-

Český název	Latinský název	Zvláště chráněný druh	Druh červeného seznamu
Holub doupňák	<i>Columba oenas</i>	SO	VU
Konipas horský	<i>Motacilla cinerea</i>	-	-
Kos černý	<i>Turdus merula</i>	-	-
Lejsek černohlavý	<i>Ficedula hypoleuca</i>	-	-
Lejsek malý	<i>Ficedula parva</i>	SO	VU
Pěnice černohlavá	<i>Sylvia atricapilla</i>	-	-
Pěnkava obecná	<i>Fringilla coelebs</i>	-	-
Pěvuška modrá	<i>Prunella modularis</i>	-	-
Sokol stěhovavý	<i>Falco peregrinus</i>	KO	CR
Střízlík obecný	<i>Troglodytes troglodytes</i>	-	-
Sýkora koňadra	<i>Parus major</i>	-	-
Sýkora uhelníček	<i>Periparus ater</i>	-	-
Šoupálek dlouhoprstý	<i>Cerhia familiaris</i>	-	-

Vysvětlivky:

Druh červený seznam – kategorie dle Červeného seznam ohrožených obratlovců České republiky (Plesník et al. 2003): CR – kriticky ohrožený druh, VU – zranitelný druh

Zvláště chráněný druh - podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.: KO – kriticky ohrožený, SO – silně ohrožený

Mezi ochranařsky významné druhy patří holub doupňák, lejsek malý a sokol stěhovavý. Holub doupňák a lejsek malý obývají starší listnaté lesy s doupnými stromy. K nejpreferovanějším typům lesa obou druhů patří bučiny. Oba tyto druhy pravidelně hnízdí na území NPR Jizerskohorské bučiny, ve sledovaném území byly zjištěny v porostech pod Frýdlantským cimbuřím, v okolí přístupové cesty.

Sokol stěhovavý

Sokol stěhovavý patří k nemnoha druhům hnízdícím na skalách. Hnízdo nestaví, využívá skalní dutiny, římsy apod. V některých oblastech Evropy existují i populace využívající hnízda jiných ptáků na stromech. Sokol stěhovavý je zákonem chráněný v kategorii kriticky ohrožený.

V druhé polovině 20. století došlo k drastickému úbytku početnosti sokolů v celé Evropě. Na mnoha místech, včetně střední Evropy, prakticky vyhynuli. Po omezení škodlivých chemických přípravků (zejména DDT) a zpřísnění ochrany byly vytvořeny podmínky pro návrat sokolů do střední Evropy. Poté v Německu docházelo k pokusům o reintrodukcii tohoto druhu. Početnost sokolů začala ve střední Evropě stoupat v 90. letech 20. století. V této době se začali první sokoli znovu usídlivat i v ČR. V souvislosti s reintrodukcí sokolů v Německu si část tamní populace začala k hnízdění vybírat lidské stavby, často i ve velkých městech. Ojedinele bylo hnízdění sokolů zaznamenáno ve městech u v ČR (např. Praha, Plzeň). Většina sokolů u nás však pro hnízdění využívá skály, a to výhradně skály nezakryté korunami stromů. Vzhledem

k omezení nabídky tohoto typu hnízdiště je i rozšíření sokolů u nás nerovnoměrné. Nejpočetněji hnízdí v oblastech s pískovcovými skalami (Labské pískovce, Broumovsko, Český ráj). Méně početní jsou v dalších oblastech (Jeseníky, Krkonoše, Šumava) (Hudec & Šťastný 2005).

V Jizerských horách se první sokoli začali objevovat na přelomu 20. století. Pozorování se soustřeďovala do oblasti NPR Jizerskohorské bučiny, což souvisí s dobrou nabídkou hnízdních příležitostí na některých skálách severních svahů Jizerských hor. První hnízdění bylo prokázáno v roce 2002 na skále Zahradní stráň. Po neúspěšném hnízdění v roce 2003 zahnízdili sokoli v dalších letech na skálách na protilehlé straně údolí. Zde hnízdili s různou úspěšností až do roku 2013. V některých letech se v Jizerských horách objevil druhý pár, byl prokázán minimálně jeden pokus o zahnízdění, nebyl však úspěšný. V roce 2014 přesunuli sokoli své hnízdo na skálu v blízkosti vrcholu Frýdlantské cimbuří. Hnízdění opět nebylo úspěšné. Příčinou zničení hnízda byla pravděpodobně predace kunou.

Krajinný ráz

Prostor Frýdlantského cimbuří je mimořádně krajinářsky významný. Skály Frýdlantského cimbuří (včetně dalších skalních výchozů) vytváření jedinečnou krajinou společně s příkrými severními svahy Jizerských hor, které porůstají rozsáhlými bukovými lesy. Podrobné hodnocení krajinného rázu širšího území nebylo v této fázi zpracováno, neboť záměr krajinný ráz v širším kontextu neovlivní. Potenciální lokální vlivy jako je sešlap, umístění nových prvků v území, popř. drobné úpravy mikroreliefu jsou v příslušné kapitole podrobně komentovány.

Geomorfologické prvky území

Geologický podklad zájmového území Frýdlantského cimbuří tvoří krkonoško-jizerský masiv. Přebíhající horninou je středně zrnitý granodiorit. Zvětráváním vznikla skalní žebra, žulové suky a izolované skály s charakteristickou kvádrovou nebo žokovitou formou rozpadu, kombinovanou s deskovitou odlučností horniny. Na povrchu se tak vytvořily členité charakteristické skalní útvary různých velikostí a tvarů, které společně vytvářejí rozsáhlé skalní scenérie.

Půdní pokryv v okolí skalních výchozů vytvářejí zejména rankery s litozeměmi, na svazích se žulou se uplatňuje kambizemní podzol.

D. ÚDAJE O VLIVECH NA OBYVATELSTVO A NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

D.1. Charakteristika možných vlivů a odhad jejich velikosti a významnosti

D.1.1. Vliv na evropsky významné lokality a ptačí oblasti

Zhodnocení úplnosti podkladů

Podkladem pro vyhodnocení vlivů byla zpráva „Plán a postup realizace VF Frýdlantské cimbuří“. Nejedná se o projektovou dokumentaci dle stavebního zákona. Ta zpracována nebude, protože se nejedná o záměr – stavbu ve smyslu stavebního zákona.

Pro zhodnocení vlivu záměru na soustavu NATURA 2000 byly podklady dostatečné.

Popis metodiky vyhodnocení míry vlivu na EVL a PO

Hodnocení dopadů navrhovaných opatření je prováděno ve dvou až třech stupních:

1. Prvním krokem posouzení vlivu na EVL a PO je vytypování možných střetů EVL a PO. V této fázi je rozhodnuto, zda bude vliv na konkrétní EVL nebo PO podrobně posuzován nebo zda je možné vliv vyloučit.
2. Druhým krokem je vlastní hodnocení dopadů včetně vyhodnocení významnosti vlivu.
3. Třetím krokem je porovnání případných variant a hodnocení kumulativních vlivů.

Podrobné zhodnocení vlivu na EVL a PO vychází z „Metodiky hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona“ (MŽP ČR, 2007) a z Příručky hodnocení významnosti vlivů na předměty ochrany (MŽP ČR, 2011).

Stupnice míry vlivu na EVL a PO

Velikosti vlivu	Popis velikosti vlivu
1	pozitivní
0	bez vlivu nebo zanedbatelný vliv
-1	mírný negativní
-2	významný negativní

Základním cílem hodnocení dopadů je přitom zjištění, zda má záměr významný negativní vliv na EVL a PO. Významný negativní vliv nastává v okamžiku, kdy není zajištěn požadavek ochrany, tj. není zajištěn příznivý stav evropských stanovišť a evropsky významných druhů z hlediska ochrany. V rámci hodnocení dopadů na soustavu NATURA 2000 se hodnotí i případné pozitivní vlivy.

Hodnocení vlivu na EVL Jizerskohorské bučiny

1. Vytipování možných střetů s potenciálním vlivem na EVL

V prostoru nástupu na plánovanou VF se vyskytuje evropské stanoviště 9110 - bučiny asociace Luzulo-Fagetum. Nástup do lezecké stěny je v těsné blízkosti stávající příchodové cesty, která uvedeným stanovištěm prochází. K přímé likvidaci stanoviště nedojde, ale nelze vyloučit degradaci bylinného patra sešlapem na velmi malé ploše o velikosti desítek m². S ohledem na to bude vliv komentován v další fázi posuzování.

Skály Frýdlantského cimbuří hostí evropské stanoviště 8220 - chasmofytická vegetace silikátových skalnatých svahů. Při výstavbě a hlavně za provozu dojde k přímému kontaktu se stanovištěm. Vliv záměru v první fázi posuzování nelze vyloučit.

Stanoviště 9130 - bučiny asociace Asperulo-Fagetum, stanoviště 9140 - středoevropské subalpínské bučiny, stanoviště 9180 - suťové a roklinové lesy se v okolí záměru nevyskytují, vliv záměru lze v úvodní fázi posuzování vyloučit.

2. Podrobné vyhodnocení míry vlivu VF

Stanoviště 9110 - bučiny asociace Luzulo-Fagetum

Nástup na VF je navržen v prostoru lesa, který představuje evropské stanoviště 9110 - bučiny asociace Luzulo-Fagetum. Mezi přístupovou turisticky značenou cestou z Bílého Potoka a skálou je malý prostor (v řádech metrů) v rámci bukového lesa se sporadicky vyvinutým bylinným patrem. V důsledku provozu záměru dojde k sešlapu zbytků vegetace na ploše několika desítek m². Tento vliv na evropské stanoviště je co do velikosti minimální. Vliv záměru na toto evropské stanoviště lze označit za zanedbatelný (prakticky žádný)

Stanoviště 8220 - chasmofytická vegetace silikátových skalnatých svahů

Vegetace dotčeného evropského stanoviště je v řešeném území přirozeně druhově chudá, protože se jedná o kyselý a živinami chudý skalní podklad v kombinaci s poměrně extrémními klimatickými poměry (severozápadní expozice a vysoká nadmořská výška). Typické druhy vyšších rostlin se vyskytují poměrně vzácně. Přítomné jsou spíše druhy okolních biotopů, zejména druhy stanoviště 4030 - evropská suchá vřesoviště (konkrétně biotopu T8.3 - brusnicová vegetace skal a drolin), které ovšem není v řešené EVL předmětem ochrany. Vegetaci žulových skal v prostoru Frýdlantského cimbuří představují zejména mechy a lišejníky, viz kapitola C.2.

Vliv záměru může spočívat zejména v disturbanci skalního povrchu v důsledku turisticko-lezeckého provozu (sešlap vegetace). Do vegetace vyšších rostlin stanoviště 8220 - chasmofytická vegetace silikátových skalnatých svahů lze zařadit několik druhů, které se vyskytují ve spárách a štěrbinách, např. *Avenella flexuosa* (metlička křivolaká) - mimo porosty brusnicové vegetace -,

Phegopteris connectilis (bukovinec osladičovitý), *Athyrium filix-femina* (papratka samice), výskyt lze označit za sporadický. Ovlivnění vyšších rostlin chráněného stanoviště 8220 bude velmi malé, nevýznamné.

Významnější skupinou v trase plánované VF jsou nižší rostliny. Z typických druhů stanoviště 8220 - chasmofytická vegetace silikátových skalnatých svahů byly zjištěny poměrně běžné druhy, které v rámci skal Frýdlantského cimbuří mají plošné rozšíření (s různou početností). Provoz VF v plánované trase bude znamenat lokální disturbanci. V trase VF lze očekávat pás 1-2 m široký, kde bude docházet k mechanickému poškozování stélek lišejníků, popř. mechů a s tím souvisejícímu poklesu početnosti populací uvedených druhů v trase. S ohledem na liniový vliv záměru bude ovlivnění druhového složení stanoviště z hlediska kvantitativního i kvalitativního velmi malé. V bezprostředním okolí záměru se budou zjištěné druhy i nadále vyskytovat. **Vliv záměru na stanoviště 8220 - chasmofytická vegetace silikátových skalnatých svahů lze označit za mírný negativní.**

3. Vliv na integritu lokalit a kumulativní vlivy

Kumulativně může záměr působit s horolezeckými aktivitami, které jsou povoleny na základě rozhodnutí čj. SR/0947/JH/2012-3 ze dne 28.3.2012. Jedná se o souhlas s vyhrazením míst pro provozování horolezecké činnosti v NPR Jizerskohorské bučiny a v jejím ochranném pásmu, viz příloha č. 1. ++ Jednou z vybraných a povolených lokalit pro provozování horolezectví jsou svahy a skály Frýdlantského cimbuří.

Stávající vliv horolezecké činnosti je sledován Správou CHKO Jizerské hory zejména ve smyslu disturbance vegetace v okolí skal, popř. vyšších rostlin na skalách. Je sledován vznik a rozšiřování půdní eroze vlivem mechanické disturbance sešlapem. Je sledováno znečišťování území odpadky. Konkrétně na stanovišti 8220 - chasmofytická vegetace silikátových skalnatých svahů je sledováno narušování skalního povrchu, popř. viditelné disturbance mechů a lišejníků na skalách (zda ne/dochází k seškrabávání apod.). Údaje o případných změnách rozšíření jednotlivých druhů nižších rostlin, popř. kvantitativních změnách populací jednotlivých druhů nejsou k dispozici. S ohledem na dosud rozptýlený a extenzivní způsob využívání horolezeckých terénů v prostoru NPR nebylo výraznější ovlivnění společenstev (nižších) rostlin dosud předpokládáno.

Informace o návštěvnosti je možné získat z vrcholových knížek. Vychází se přitom z předpokladu, že se většina lezců (popř. dalších návštěvníků zapíše). Takto získané informace poskytla SCHKO Jizerské hory. Zpracovatel oznámení tyto ústně poskytnuté informace zapsal a zapracoval do textu oznámení záměru.

V prostoru skal Frýdlantského cimbuří je několik lezeckých vrcholů. Od Hajního kostela na F. cimbuří vede značená lezecká stezka s drobnými odbočkami k uvedeným lezeckým vrcholům. V závorce ve výčtu vrcholů je uveden odhad návštěvnosti za rok. Jsou to od západu Kazatelna (++) (u Hajního kostela), Polední věž (10 osob), Pohovka (30-40 osob), Polední zub (30-40), F. cimbuří - lezecký vrchol (50 osob). Východně od turistického vrcholu F. cimbuří je

Kauschkeho kříž (20 osob), který je vyhledáván „pomníčkovými“ turisty. Ročně se tedy na skalách Frýdlantského cimbuří může pohybovat cca 150-200 lezců. Provoz záměru VF předpokládá průměrně při omezené době provozu s 1000 návštěvníky, celkově se tak provoz na skalách Frýdlantského cimbuří zvýší 6-8krát, což je relativně výrazné.

Při stávající návštěvnosti nejsou dle Správy CHKO Jizerské hory zjištěna významnější poškození vegetace a povrchu (sešlap, eroze, výraznější disturbance porostů brusnicové vegetace).

Na vrchol Frýdlantského cimbuří („turistický“) vede žlutě značená stezka. Dle odhadu Správy CHKO Jizerské hory je roční návštěvnost turistického vrcholu cca 10.000 osob. Stanoviště 8220 - chasmofytická vegetace silikátových skalnatých svahů je turistickou trasou zasaženo minimálně až v samém závěru na vrcholu, kam vedou železné žebříky. Narušení tohoto stanoviště turistickou cestou je tedy malé. Zřetelné je narušení jiných typů vegetace (porostů borůvky obecné) v okolí přístupové cesty pod skalnatým vrcholem, z čehož je patrné, že není dostatečně respektována povinnost pohybu pouze po značené trase (na některých úsecích je obtížné původní trasu najít (udržet).

Pro kumulativní vliv záměru je vhodné připomenout rozdílnou charakteristiku stávající horolezecké činnosti a činnosti nově posuzované. Stávající horolezecký provoz se vyznačuje oproti záměru výrazně větším rozptylem tras při podstatně nižší celkové intenzitě. Počty lezců za rok v celém prostoru Frýdlantského cimbuří představuje součet jednotlivých tras na několik blízko sebe situovaných lezeckých vrcholů. Protože se jedná o nejištěné cesty, lze předpokládat částečný rozptyl stopy jednotlivých lezců vzhůru v rámci jednoho vrcholu. Znamená to, že dochází ke kontaktu lezců s poměrně velkou plochou skalního biotopu, ale při velmi nízké roční intenzitě. Naopak v případě VF, bude proud návštěvníků usměrněn do jedné trasy šířky cca 1 m, intenzita sešlapu v jedné linii bude tak větší, ovšem na celkově menší ploše. Protože vliv záměru byl vyhodnocen jako lokální, maximálně mírný na stanoviště 8220 - chasmofytická vegetace silikátových skalnatých svahů nepředpokládá se podstatné ovlivnění ani v rámci kumulativního působení se stávajícím horolezeckým provozem.

Celistvost lokality nebude záměrem ovlivněna.

Závěr hodnocení vlivu na EVL Jizerskohorské bučiny

Významný negativní vliv záměru byl vyloučen. Záměr zasahuje do míst s výskytem stanoviště 8220 - chasmofytická vegetace silikátových skalnatých svahů. Lze očekávat dílčí prostorově omezené ovlivnění povrchu skal, které bylo vyhodnoceno jako mírný negativní vliv.

Hodnocení vlivu na PO Jizerské hory

Předmětem ochrany ptací oblasti Jizerské hory jsou sýc rousný, jehož populace v současnosti osciluje kolem 40 - 50 párů, a tetřívka obecná, jehož populace poklesla na cca 60 tokajících samců. Tetřívka obecná se vyskytuje nejbližší v okolí Žďárku a pod Smědavskou horou. Provozem VF nebude přímo dotčen jeho biotop. Zvýšení pohybu osob v blízkosti výskytu tetřívka obecného při dopravě k záměru nebude s ohledem na celkový turistický provoz podstatné.

Sýc rousný hnízdí v dutinách stromů víceméně plošně v rámci náhorní plošiny Jizerských hor a bučin na severních svazích. Provoz nové cesty ve skalním prostředí sýce rousného nemůže podstatně ovlivnit. Navíc v době hnízdění, tedy nejcitlivějším období, bude provoz VF omezen s ohledem na hnízdění sokola. Celistvost ptáčích oblastí nebude záměrem ovlivněna.

D.1.2. Vliv na přírodní prostředí

Kapitola se zabývá vlivem záměru na faunu, flóru, zvláště chráněná území, ekosystémy apod., s výjimkou vlivu na soustavu NATURA 2000, což bylo řešeno v předcházející kapitole. Věcně může docházet k překrývání sledované problematiky, legislativní rámec je upraven jiným způsobem.

Zvláště chráněná území

Stávající provoz na turistických trasách a režim povoleného horolezeckého provozu je Správou CHKO vyhodnocován jako víceméně stabilizovaný a akceptovatelný s ohledem na to, že jednou z významných funkcí využití pro turistiku (dle ústního sdělení pracovníků správy SCHKO Jizerské hory i opakovaného prodlužování výjimky horolezeckého provozu.

Z důvodu ochrany významných a cenných prvků přírodního prostředí vymezuje zákon č. 114/1992 Sb. různé typy zvláště chráněných území, pro něž jsou dle typu chráněného území specifikovány základní ochranné podmínky. Další ochranné podmínky, popř. zásady hospodaření, managementu apod. mohou být specifikovány v rámci vyhlášení konkrétního chráněného území, popř. v jeho plánu péče.

Záměr je umístěn v rámci národní přírodní rezervace Jizerskohorské bučiny, která je součástí chráněné krajinné oblasti Jizerské hory. Předmětem ochrany NPR v řešeném prostoru Frýdlantského cimbuří (v části NPR Jizerskohorské bučiny) je komplex skal jako mimořádný geomorfologický fenomén a něj vázaná flóra a fauna.

Vymezení nové veřejně přístupné trasy ve skalním terénu NPR může ovlivnit faunu a flóru disturbancí v místě trasy (úprava terénu, sešlap za provozu), případně za provozu ruderalizací a eutrofizací, v případě fauny vyrušováním. Potenciálním vlivem je i narušování přirozené morfologie území a ničení a poškozování skalních útvarů.

Při hodnocení vlivu (akceptovatelnosti) záměru je rovněž podstatné prověřit soulad plánovaných aktivit se závaznými zásadami chování a hospodaření v NPR, které jsou upraveny zákonem, zavazujícími právními předpisy a plánem péče a které mají zajistit trvalé zachování přírodních hodnot NPR, pro které byla vyhlášena.

Flóra

Posuzovaná jištěná horolezecká cesta na Frýdlantské cimbuří bude znamenat sešlap brusnicové vegetace, přírodní stanoviště T8.3 - brusnicová vegetace skal a drolin porůstající velmi

mělké půdy na skalách, viz část C. Rozsah sešlapu nelze úplně přesně stanovit, protože bude záviset na přesném vymezení trasy (tj. na umístění lana) a následně i na konkrétní stopě v rámci koridoru podél lana. Podle odhadu z terénního šetření lze očekávat potřebu odstranění brusnicové vegetace v celkové délce cca 80 m, při šířce cca 1 m, tj. přibližně 80 m². Podle evidence AOPK ČR je rozloha biotopu T8.3 - brusnicová vegetace skal a drolin 2,38 ha. Přestože je absolutní hodnota rozlohy narušeného biotopu malá, z důvodu maloplošného rozšíření biotopu není v podstatě jakékoli poškození zanedbatelné. V posuzovaném případě dosahuje relativní rozsah narušeného biotopu cca 0,3 %, což je pod hranicí 1 %, která bývá některými autory označována za (přísnější) hranici významného negativního vlivu (např. MŽP ČR, 2011).

Oproti stávajícímu stavu - terén je nepřístupný, mimo dosah značených cest - se v okolí nové trasy VF zvýší riziko sešlapu okolní vegetace. Míru, popř. rozsah tohoto rizika nelze dopředu specifikovat. Lze pouze konstatovat, že na jiných místech NPR dochází podél stávajících turistických cest k sešlapu okolní vegetace. Např. v okolí stávající žluté turistické cesty na vrchol Frýdlantského cimbuří je těsně pod vrcholem okolí hlavní cesty zřetelně velmi rozšlapané. Kromě vymezené trasy existuje řada dalších souběžných pěšinek, přičemž další pěšinky odbočují do porostů borůvčí. Kromě zkracování cesty, popř. vyhledávání lepší trasy, např. při podmáčení podkladu a vzniku bahnitých louží, je pravděpodobné, že důvodem vzniku některých cestiček v borůvčí je i trhání borůvek.

Při průzkumu v létě 2014 bylo pozorováno v okolí navržené trasy VF velké množství plodů na porostech borůvky. Protože je tento prostor obtížně přístupný a nepřehledný, je v současnosti pohyb osob v tomto území minimální. Oproti porostům borůvky v okolí stávajících cest bylo možné pozorovat v prostoru plánované VF v tomto ohledu zřetelný rozdíl. Důvodem je patrně to, že borůvky v okolí cest jsou návštěvníky průběžně extenzivně trhány. Po zprovoznění VF si lze jen těžko představit, že „obsypané“ borůvčí nevyvolá podobný efekt jako na jiných místech v okolí cest.

V souvislosti s výše popsáním poškozováním porostů borůvek je třeba upozornit na to, že porosty borůvek podél cest v lesním prostředí jsou jiným biotopem, než porosty brusnicové vegetace na skalních plošinách. Porosty borůvky v nepůvodních smrčínách, které jsou v Jizerských horách plošně rozšířeny, představují podrost v člověkem pozmeněném biotopu - kulturní smrčíně. Dominantním druhem bylinného patra může být borůvka i v „původních smrčínách“, které v Jizerských horách reprezentují přírodní biotopy L9.1 - horské třtinové smrčiny a L9.2A - rašelinné smrčiny. Brusnicové porosty, které mohou být dotčeny na skalních plošinách v okolí VF představují přírodní biotop T8.3 - brusnicová vegetace skal a drolin. Oproti podrostu borůvek v lesích se jedná o maloplošně rozšířený biotop, přičemž borůvka obecná je druhem, který tvoří významnou část biomasy biotopu. Kromě borůvky se na skalních plošinách uplatňuje i brusinka obecná, která rovněž může být vyhledávána kvůli plodům.

Z dalších potenciálně možných mechanismů vlivu záměru na skalní společenstva by se mohla uplatňovat ruderalizace, synantropizace a eutrofizace, které při společném působení v konečném důsledku mohou znamenat kvalitativní i kvantitativní změny přítomných přírodních biotopů. Provoz VF bude znamenat zvýšený přísun diaspor nepůvodních (pro přítomné biotopy) druhů na botách a oblečení návštěvníků. Tento vliv bude působit dlouhodobě, ovšem v místních

podmínkách a při plánované návštěvnosti se nepředpokládají v dohledné době viditelné změny. Problém šíření nepůvodních druhů v důsledku turistiky není zatím ve vrcholových částech Jizerských hor podstatně rozšířený ani na frekventovanějších trasách s podobnými ekologickými podmínkami.

Fauna

Charakter a možné vlivy záměru specifikovaly zaměření průzkumu fauny, viz část C.2. Poškození stávajícího prostředí vybudováním a provozem trasy VF bude plošně malá. Bude se jednat o úzkou liniiovou cestu z velké části po skále. S ohledem na to bude narušení přírodního prostředí jako biotopu fauny malé, ve vztahu k celkové ploše biotopu bude nevýznamné. Hlavním rizikovým faktorem záměru je vlastní pohyb osob v novém prostoru, který bude spojen s vyrušováním. Citlivou skupinou mohou v být v řešeném území některé druhy ptáků.

Mezi ochranně významné druhy, které se v prostoru Frýdlantského cimbuří nebo v nejbližším okolí vyskytují, patří holub doupňák, lejsek malý a sokol stěhovavý. Holub doupňák a lejsek malý obývají starší listnaté lesy s doupnými stromy. K nejpreferovanějším typům lesa obou druhů patří bučiny. Oba tyto druhy pravidelně hnízdí na území NPR Jizerskohorské bučiny, ve sledovaném území byly zjištěny v porostech pod Frýdlantským cimbuřím, v okolí přístupové cesty. Míra ohrožení těchto dvou druhů záměrem VF je nízká. Lejsek malý nepatří k druhům citlivým na rušení a jeho hnízdění v porostech pod Frýdlantským cimbuřím by nebylo pravděpodobně ohroženo ani zvýšeným pohybem osob v blízkosti hnízdiště. Také holub doupňák je do jisté míry tolerantní k pohybu osob v porostech, kde hnízdí. S ohledem na charakter biotopu (skalní bezlesí) a provedené šetření, lze konstatovat, že holub doupňák se v bezprostřední blízkosti trasy VF nevyskytuje. Vliv na tento druh lze předpokládat minimální.

Sokol stěhovavý

V případě sokola stěhovavého je situace zcela jiná než u výše hodnocených druhů. Sokol stěhovavý patří k nemnoha druhům hnízdícím na skalách. Hnízdo nestaví, využívá skalní dutiny, římsy apod. Sokol stěhovavý je zákonem chráněný v kategorii kriticky ohrožený.

Z popisu životního cyklu, rozšíření a rizik ohrožení viz kapitola C.2 je zřejmé, že hnízdění je pro sokola poměrně rizikovou částí životního cyklu a hlavně početnost sokolů je v Jizerských horách ale širším okolí v řádu jednotek, což znamená, že každé ovlivnění hnízdiště může mít pro populaci sokola stěhovavého fatální následky. Významnou podmínkou pro trvalou přítomnost druhu v území je větší prostor s nabídkou vhodných hnízdních biotopů. To znamená, že v rámci hnízdního okrsku sokola vyžadují ochranu i taková místa, která jsou potenciálně vhodná pro hnízdění druhu, přestože na nich hnízdění aktuálně neprobíhá, popř. nebylo zjištěno. Kromě toho samec potřebuje další "skalní vyhlídky", odkud vidí na hnízdiště a odkud má dobrý přehled o okolí a může hnízdo v průběhu hnízdění hlídat. Vhodné skály v rámci NPR Jizerskohorské bučiny je proto třeba chápat jako jeden celek - vytvářející hnízdní biotop sokola stěhovavého. Negativní vliv tak bude mít narušení prostoru v místě zjištěných hnízd,

ale i narušení míst, která jsou pro sokola potenciálně vhodná, i když hnízdění zatím nebylo zjištěno. Komplex skal Frýdlantského cimbuří je potenciálně vhodným biotopem sokola stěhovaného. V roce 2014 bylo dokonce hnízdění na Frýdlantském cimbuří potvrzeno (v blízkosti vrcholu), což shodou okolností potvrzuje výše uvedené požadavky na alternativy pro umístění hnízda v rámci hnízdního biotopu.

Záměr by mohl znamenat podstatné narušení potenciálního i prokázaného hnízdiště sokola stěhovaného, což by znamenalo s ohledem na nízkou početnost druhu a vysoký stupeň ohrožení významné negativní ovlivnění. Záměr by ovlivnil hnízdi biotop sokola provozem záměru, tj. pohybem turistů/lezců po VF. Docházelo by k vyrušování sokola, což by vedlo k tomu, že sokol nezahnízdí, popř. hnízdění by nebylo úspěšné - hnízdo by opustil v průběhu hnízdění a mláďata by uhynu. S ohledem na to provoz VF počítá od zahájení provozu s omezením na období srpen až říjen. Po větší část roky tak bude trasa VF uzavřená.

Kumulativní vliv

Ke stávajícím aktivitám v území, které by za určitých okolností mohly ovlivnit hnízdní biotop a hnízdění sokola stěhovaného v NPR Frýdlantské cimbuří patří zejména hospodaření v lesích a sport a rekreace, které představuje turistika po značených turistických cestách. Rizikové je opět vyrušování při uvedených aktivitách.

Hospodaření v lesích NPR je v kompetenci Správy CHKO Jizerské hory, která tuto činnost v území schvaluje a může práce plánovat (v čase i prostoru) a dle aktuální situace upravovat tak, aby případné hnízdění sokolů nebylo ovlivňováno lesními pracemi. Vliv hospodaření v lesích by neměl hnízdění sokola stěhovaného limitovat. (Kromě toho hnízdo sokola je v obtížně přístupném skalnatém terénu, v bezprostřední blízkosti hnízda se jedná o přirozené bezlesí).

Turistický provoz může hnízdění sokola ovlivňovat zejména v případech kdy se trasy blíží místům skutečných či potenciálně vhodných hnízdišť, přičemž významnou roli hraje kromě skutečné vzdálenosti zejména viditelnost. V rámci skal NPR Jizerskohorské bučiny vede řada turistických cest. Příkladem může být přístup na jeden z vrcholů Frýdlantského cimbuří. Jedná se o žlutě značenou cestu, která je posledních cca 200 m „slepá“ (je třeba se po stejné trase vrátit zpět). Přístup na skalnatý vrchol je ze zalesněné strany, výrazně převažující část trasy vede lesem mimo prostředí skal. V takovém případě, kdy sokol ze svého hnízda „vetřelce“ nevidí, nemusí sokol na pohyb a přítomnost lidí negativně reagovat.

Horolezecké aktivity v prostoru Frýdlantského cimbuří lze označit za extenzivní, viz podrobněji kapitola D.1.1. Správa CHKO Jizerské hory sleduje v období hnízdění aktuální stav zahnízdění i z důvodu možného rušení a v případě potřeby lezecký provoz místně a časově omezuje. Nástroje na ochranu hnízdění ptáků (sokola stěhovaného) jsou upraveny přímo v souladu s provozováním horolezecké činnosti, kde se přímo specifikují povinnosti lezce při zjištění hnízdění ptáků i možnost vyhlášení časově a prostorově omezené uzávěry.

Soulad záměru se závaznými zásadami ochrany NPR Jizerskohorské bučiny

Dle zákona č. 114/1992 Sb. lze jako NPR vyhlásit menší území mimořádných přírodních hodnot, kde jsou na přirozený reliéf s typickou geologickou stavbou vázány ekosystémy významné a jedinečné v národním či mezinárodním měřítku. Využívání národní přírodní rezervace je možné jen v případě, že se jím uchová či zlepší dosavadní stav přírodního prostředí.

Dle § 29 je na celém území národních přírodních rezervací zakázána řada činností. V souvislosti se záměrem se jedná o zákaz :

d) vstupovat a vjíždět mimo cesty vyznačené se souhlasem orgánu ochrany přírody, kromě vlastníků a nájemců pozemků, osob zajišťujících lesní a zemědělské hospodaření, obranu státu a ochranu státních hranic, požární ochranu, zdravotní a veterinární službu, při výkonu této činnosti,

f) provozovat horolezectví, létání na padácích a závěsných kluzácích a jezdit na kolech mimo silnice, místní komunikace a místa vyhrazená orgánem ochrany přírody,

k) měnit dochované přírodní prostředí v rozporu s bližšími podmínkami ochrany národní přírodní rezervace.

Dle vyhlášky MŽP č. 200/1999 Sb., kterou se vyhláší národní přírodní rezervace Jizerskohorské bučiny a její ochranné pásmo a stanovují se její bližší ochranné podmínky, se např. zpřesňuje, že:

- k provádění oprav a údržby stávající lesní cestní sítě je třeba souhlas Správy CHKO Jizerské hory.

Další zásady ochrany a managementu v NPR specifikuje Plán péče o NPR Jizerskohorské bučiny na období 1.1.2012 – 31.12.2020. (IFER - Ústav pro výzkum lesních ekosystémů, s.r.o., 2010). Plán péče byl schválen 6.4.2012.

Pro pěší turistiku se mj. uvádí:

- o podpora pěší turistiky s využitím historických značených tras, obnova cest a vyhlídek šetrným způsobem s využitím tradičních materiálů a technologií
- o připustit rekonstrukce někdejších lesních odvozních cest v NPR v parametrech turistických cest tak, aby byly využitelné výhradně pro pěší (Štolpišská cesta, Kozí stezka, Hajní potok)
- o podporovat informovanost návštěvníků území o jeho hodnotách a ochraně provozem stávajících naučných stezek (Oldřichovské háje a skály, Lesy Jizerských hor) a informačních tabulí (např. Viničná cesta)
- o rozšíření sítě značených cest připustit v ochranném pásmu, v NPR umožnit v některých lokalitách vstup skupinám s certifikovaným průvodcem Horolezectví
- o umožnit provozování horolezectví ve stávající intenzitě, regulovat kombinací plošného a individuálního vymezení terénů a stanovením podmínek, rozhodnutí časově omezit na období do 10 let (sladit s dobou platnosti PP)

- k ochraně druhů (hnízdění ptáků...) využívat místní nebo časové omezení činnosti
- nepodporovat hromadné akce a akce soutěžního charakteru s výjimkou akcí Horské služby a ostatních složek Integrovaného záchranného systému
- nepodporovat komerční a výcvikové akce mimo režim platných rozhodnutí ve spolupráci s Českým horolezeckým svazem vyznačit, stabilizovat a udržovat přístupové stezky

Pro horolezectví Plán péče uvádí:

- umožnit provozování horolezectví ve stávající intenzitě, regulovat kombinací plošného a individuálního vymezení terénů a stanovením podmínek, rozhodnutí časově omezit na období do 10 let (sladit s dobou platnosti PP)
- k ochraně druhů (hnízdění ptáků...) využívat místní nebo časové omezení činnosti
- nepodporovat hromadné akce a akce soutěžního charakteru s výjimkou akcí Horské služby a ostatních složek Integrovaného záchranného systému
  - nepodporovat komerční a výcvikové akce mimo režim platných rozhodnutí
  - ve spolupráci s Českým horolezeckým svazem vyznačit, stabilizovat a udržovat přístupové stezky
  - podporovat informovanost návštěvníků území o jeho hodnotách a ochraně

Vymezení nové, značené, veřejné zajištěné horolezecké cesty tak není zřejmě v souladu se základními podmínkami využití území NPR. Zákon zakazuje v NPR Jizerské hory vstupovat mimo cesty vyznačené se souhlasem Správy CHKO Jizerské hory. V Plánu péče NPR se následně specifikuje, že je třeba podporovat turistiku v rámci stávajících značených cest. Rozšíření sítě značených turistických cest se přípouští v ochranném pásmu NPR.

Horolezecká činnost je přípustná na základě souhlasu Správy CHKO (s ohledem na tradice této činnosti a z důvodu snahy minimalizovat omezování využití území z důvodu ochrany přírody) ovšem na místech a za podmínek specifikovaných Správou CHKO. Plán péče počítá s umožněním provozování horolezectví pro další období ve stávající intenzitě. Přitom je sledován vliv na přírodní prostředí NPR a souhlas k horolezecké činnosti se obnovuje cca po 10 letech.

Záměr VF na Frýdlantské cimbuří znamená vymezení nové trasy a násobné zvýšení pohybu osob v horolezeckém terénu.

Územní systém ekologické stability (ÚSES), významné krajinné prvky (VKP)

Záměr je umístěn v malé části nadregionálního biocentra. Způsob a mechanismy ovlivnění odpovídají vlivům podrobně popsaným v předcházející kapitole. Významné je zejména ovlivnění hnízdního biotopu sokola stěhovavého. Sešlap a poškozování brusnicové vegetace v NBC je rozsahem vlivu stejný jako v případě NPR, přičemž v NPR jsou přísnější podmínky ochrany.

Vliv na významné krajinné prvky (les) bude velmi malý, prakticky se oproti stávajícímu turistickému provozu nezmění.

D.1.2. Ostatní vlivy

Kromě vlivu na přírodní prostředí budou vlivy na životní prostředí malé. Je vhodné komentovat ovlivnění krajinného rázu. Vliv záměru na krajinný ráz bude při navrhovaném řešení relativně malý. Pevné držáky lana a lano samotné jsou sice antropogenním prvkem v prostředí národní přírodní památky, ovšem projev tohoto prvku v krajinné scéně bude malý. Odstranění vegetace v trase cesty bude rovněž malého rozsahu. Ovlivnit krajinný ráz by mohly terénní zásahy při úpravě cest apod., záměr s nimi ovšem nepočítá. Rizikem, které je uváděno i v případě vlivu na přírodní prostředí, je sešlap okolí cesty, se kterým záměr nepočítá, ovšem tento neblahý jev je v okolí cest ve vrcholových partiích pozorován (např. nedaleko turistického vrcholu Frýdlantského cimbuří), přestože i tam se jedná o území NPR a vstup mimo vyznačené cesty je zakázán. Kvantifikovat míru tohoto vlivu v okolí plánované VF není v rámci oznámení záměru přesně možné. Míra vlivu se může v čase měnit, protože měnit se může i intenzita návštěvnosti apod. Pro eliminaci vlivů, které souvisejí s nestandardními, popř. nepředpokládanými stavy při užívání záměru VF jsou pro zvláště chráněná území legislativou specifikována omezení některých činností, V posuzovaném případě NPR je turistický provoz omezen na značené turistické trasy vymezené se souhlasem Správy CHKO Jizerské hory (v rámci CHKO se jedná o nejpřísněji chráněné části, které představují dílčí část území).

S úpravou terénu skal, popř. půdního krytu souvisí i vliv na geomorfologii a horninové prostředí. Skalní útvary Frýdlantského cimbuří jsou také jedním z předmětů ochrany NPR. Záměr bude vyžadovat drobné zásahy do skalního masívu - navrtání otvorů do skály (průměr 24 mm) v intervalu 4 m pro umístění ocelové kotvy. K zásadní změně charakteru skal nedojde, vliv činnosti člověka bude patrný a nevratný na dosud neovlivněných částech skal NPR. Pro vliv na geomorfologii terénu, popř. na geologické prostředí není zpracována metodika významnosti vlivu, a to zřejmě i s ohledem na specifické okolnosti a podmínky v různých lokalitách, velmi rozmanité typy záměrů i menší frekvenci posuzování této problematiky. Podobné drobné záměry zpravidla primárně ani nepodléhají zákonu č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí (v případě VF na Frýdlantské cimbuří je důvodem zjišťovacího řízení potřeba vyhodnocení vlivu na soustavu NATURA 2000). Ochrana skalního prostředí popř. dalších prvků NPR je zajištěna vymezením ne/přípustných činností dle zákona č. 114/1992 Sb., navazujících právních předpisů a Plánu péče.

Další vlivy, jsou buď zcela zanedbatelné nebo žádné.

D.2. Rozsah vlivů vzhledem k zasaženému území a populaci

Dosah vlivu záměru je omezen na bezprostřední okolí záměru. Pro sokola stěhovavého dále platí, že lokální ovlivnění skutečného i potenciálního hnízdiště může společně s dalšími vlivy v území podstatně ovlivnit populaci sokola stěhovaného v NPR i širším okolí. Jedná se totiž o vzácný druh s poměrně nízkou populační hustotou.

Vliv na veřejné zdraví, tj. populaci lidí lze vyloučit.

D.3. Údaje o možných nepříznivých vlivech přesahujících státní hranice

Předkládaný záměr nebude představovat nepříznivý vliv přesahující státní hranice.

D.4. Opatření k prevenci, vyloučení, snížení, kompenzaci nepříznivých vlivů

Navrhovaná opatření:

- V nástupním bodě VF se doporučuje umístit tabuli se základními pokyny (např. formou návštěvního řádu). Zdůvodnit návštěvní pravidla minimalizací vlivu cesty na přírodní prostředí NPR Jizerskohorské bučiny.
- V návštěvním řádu uvést zejména:
  - zákaz vstupu mimo značenou trasu
  - chovat se ohleduplně k přírodnímu prostředí, nekřičet
  - neodhazovat odpadky apod.
- Omezení doby provozu mimo hnízdní období sokola, tzn. provoz od začátku srpna do konce října (je součástí záměru)

D.5. Charakteristika nedostatků ve znalostech a neurčitostí při specifikaci vlivů

Nejistotou při vyhodnocení míry vlivu turistického provozu je zejména riziko nepředpokládaného chování některých návštěvníků, zejména možnost porušování návštěvního řádu. V řešeném případě to může být zejména vstup do území mimo vymezenou trasu, popř. mimo vyhrazené období. Toto riziko se ukazuje podél některých turistických cest jako poměrně značné a reálně k němu dochází. V současnosti vede značená cesta údolím Černého potoka, svahy směrem k Frýdlantskému cimbuří jsou velmi strmé, terén nepřehledný a obtížně přístupný.

S ohledem na možná obtížně předpověditelná nebo hodnotitelná rizika, popř. s ohledem na nejistoty vyplývající ze znalosti přírodních poměrů, které se v čase mění, mají zvláště chráněná

území stanoven režim přípustných, resp. nepřípustných aktivit. Národní přírodní rezervace je typ chráněného území s nejpřísnější ochranou.

Nejistotou jsou zatíženy údaje o intenzitě návštěvnosti území včetně horolezeckých terénů, které jsou získávány Správou CHKO Jizerské hory zejména ze zápisů ve vrcholových knížkách. Nejistotou je rovněž odhad plánované návštěvnosti záměru, který vychází z předpokladů a opět zápisů z vrcholové knihy VF Vodní brána u Semil.

E. POROVNÁNÍ VARIANT ŘEŠENÍ ZÁMĚRU

Opatření jsou navržena jako jednovariantní.

F. DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE

Grafické přílohy

Část F je umístěna na konci výtisku.

Seznam použité literatury:

Grulich, V. a kol., 2013: Příručka hodnocení biotopů, AOPK ČR, 2013

Kubát, K. (ed.), 2002: Klíč ke květeně ČR, Academia, Praha.

Lustyk P., Guth J., 2007: Metodika aktualizace vrstvy mapování biotopů, AOPK ČR.

Makovčín, P., Sedláček, M., Kuncová, J. (eds.), 2002: Liberecko. Chráněná území ČR, svazek III. AOPK ČR a EkoCentrum Brno, Praha.

MŽP ČR, 2007: Metodika hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle §45i zákona č. 114/1992 Sb. Věstník MŽP 11/XVII.

MŽP ČR, 2011: Příručka hodnocení významnosti vlivů na předměty ochrany.

IFER – Ústav pro výzkum lesních ekosystémů sr.o., 2010: Plán péče o NPR Jizerskohorské bučiny na období 1.1.2012 (tiskopis)

www.nature.cz

Vyhláška č. 200/1999 Sb., o vyhlášení národní přírodní rezervace Jizersko horské bučiny

Rozhodnutí správy SCHKO Jizerské hory ze dne 28.3.2012 čj. SR/D947/JH2012 - 3 o vyhrazení míst pro provozování horolezecké činnosti v NPR Jizerskohorské bučiny ...

Informace ze záznamů z vrcholových knih lezeckých vrcholů v oblasti F. cimbuří, ústní sdělení pracovníků správy CHKO Jizerské hory

G. VŠEOBECNÉ SHRNUTÍ NETECHNICKÉHO CHARAKTERU A ZÁVĚR

Záměrem je vybudování jištěné horolezecké cesty - via ferrata (VF) pro širší fyzicky zdatnou veřejnost. VF je navrhována po skalách a balvanech na svazích Frýdlantského cimbuří v národní přírodní rezervaci Jizerskohorské bučiny. Nástup je ze stávající zeleně značené turistické cesty a konec je na vrcholu Frýdlantského cimbuří, kde se napojí na stávající žlutě značenou cestu. Ferrata bude jednosměrná, průchodná pouze nahoru.

Hlavním prvkem cesty je jistící lano, kterého bude protažené ocelovými oky, skalní podklad bude upravován minimálně. Délka trasy je cca 300-350 m. Převýšení je cca 150 m.

Nová trasa bude určena veřejnosti, návštěvnost tedy bude záviset zájmu lidí a atraktivitě cesty. Předpokládaný počet návštěvníků byl stanoven odhadem s využitím zkušeností z provozu podobné cesty zvané Vodní brána u Semil. Maximální denní návštěvnost se předpokládá 100 osob/den, průměrná roční návštěvnost 1000 osob/rok.

Hodnocení dopadů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti

VF na Frýdlantské cimbuří se nachází v evropsky významné lokalitě (EVL) Jizerskohorské bučiny a ptačí oblasti Jizerské hory. Záměr zasahuje do stanoviště 8220 - chasmoxytická vegetace silikátových skalnatých svahů. Může dojít k mírnému negativnímu ovlivnění malé části stanoviště. Významný negativní vliv na EVL lze vyloučit.

Vliv na ptačí oblast Jizerské hory byl vyloučen. Trasa VF nezasahuje do biotopu předmětů ochrany ptačí oblasti. Turistický provoz po stávajících přístupových cestách se mírně zvýší, ovšem míra vyrušování a ovlivnění se nezmění.

Vliv na přírodní prostředí

Trasa záměru zasahuje do bezprostřední blízkosti hnízdiště zákonem chráněného - kriticky ohroženého sokola stěhovavého v NPR Jizerskohorské bučiny. Klíčovou podmínkou pro dlouhodobé zachování hnízdiště je omezení provozu VF na období od začátku srpna do konce října (návrh záměru s tímto časovým omezením v průběhu roku počítá). Za těchto podmínek k ovlivnění hnízdění sokola nedojde. Nevýhodou je, že provoz VF přivádí veřejnost do míst, která jsou pro velkou část populace, s ohledem na extrémní převýšení, vysoké nároky na fyzickou a technickou zdatnost a s ohledem na celkovou nepřehlednost území, přirozeně nepřístupná. Zvyšuje se riziko porušování zákazu vstupu mimo povolené období a mimo vymezené cesty, což s sebou přináší zvýšené nároky na správu (dozor) v NPR. Další vlivy na faunu nejsou podstatné.

Posuzovaná VF na Frýdlantské cimbuří bude znamenat odstranění popř. sešlap, části přírodního biotopu T8.3 - brusnicová vegetace skal a drolin a biotopu S1.2 - štěrbínová vegetace silikátových skal a drolin, v NPR. Rozsah vlivu na biotop S1.2 - štěrbínová vegetace silikátových skal a drolin odpovídá vlivu na stanoviště 8220 - chasmoxytická vegetace silikátových skalnatých svahů v EVL. Rozsah odstranění, popř. sešlapu biotopu T8.3 lze očekávat v rozsahu cca 80 m²

(bude záviset na konkrétní m umístění vodícího lana). Absolutní hodnota rozlohy narušeného biotopu je velmi malá. Z důvodu maloplošného rozšíření biotopu dosahuje ovšem relativní rozsah narušeného biotopu cca 0,3 % celkové rozlohy biotopu, což není zanedbatelné, ovšem je to pod hranicí významného negativního ovlivnění. Oproti stávajícímu stavu v nepřístupném terénu mimo dosah značených cest se v okolí nové trasy VF zvýší riziko sešlapu okolní vegetace. Míru, popř. rozsah tohoto rizika nelze dopředu specifikovat, lze pouze konstatovat, že podél stávajících turistických cest k tomuto jevu dochází na jiných místech NPR.

Vliv na krajinný ráz a morfologii terénu v NPR byl vyhodnocen jako poměrně malý.

Záměr je umístěn v rámci národní přírodní rezervace Jizerskohorské bučiny, která je součástí chráněné krajinné oblasti Jizerské hory. Předmětem ochrany NPR v řešeném prostoru FC (v části NPR Jizerskohorské bučiny) je komplex skal jako mimořádný geomorfologický fenomén a něj vázaná flóra a fauna. Věcné vlivy záměru jsou uvedeny výše. Navíc dojde k dílčím zásahům do skalního masivu navrtání děr a umístění kotev vodícího lana do skály v trase VF s roztečí cca 4 m. Záměr (provoz) nové turisticko-horolezecké trasy není úplně v souladu s plánem péče o NPR ani se základními podmínkami využití NPR, resp. podmínkou realizace a provozu záměru je souhlas Správy CHKO Jizerské hory s vymezením nové turisticko-horolezecké trasy.

Ostatní vlivy

Další vlivy na životní prostředí nebyly vyhodnoceny jako relevantní. V rámci hodnocení vlivů není zohledněno riziko úrazů, které souvisí s individuálními schopnostmi návštěvníků, s respektováním provozního řádu, vlastních schopností a aktuálních podmínek v terénu, jakož i s technickým zabezpečením trasy.

Záměr nebude mít vliv na veřejné zdraví ve smyslu zákona o posuzování vlivů na životní prostředí a souvisejících právních předpisů.

Závěr

Byl vyloučen významný negativní vliv záměru „Zbudování veřejné přístupné zajištěné lezecké stezky typu via ferrata na turistický vrchol Frýdlantského cimbuří“ na evropsky významnou lokalitu Jizerskohorské bučiny a ptačí oblast Jizerské hory.

Záměr bude mít při běžném provozu mírný negativní vliv na flóru v NPR Jizerskohorské bučiny. Podstatné ovlivnění hnízdiště kriticky ohroženého sokola stěhovavého v NPR je eliminováno omezením provozu na srpen až říjen.

Záměr (provoz) nové turisticko-horolezecké trasy není úplně v souladu s plánem péče o NPR ani se základními podmínkami využití NPR, resp. podmínkou realizace a provozu záměru je souhlas Správy CHKO Jizerské hory s vymezením nové turisticko-horolezecké trasy.

Datum zpracování oznámení 20. 5. 2015

Zpracovatel oznámení:

Mgr. Pavel Bauer, Březový vrch 737, 460 15 Liberec XV

Autorizace:

- autorizace ke zpracování dokumentace dle § 19 zákona č. 100/2001 Sb. čj. 8903/1612/OIP/03
- autorizace k provádění posouzení podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. čj. 630/3509/04

Spolupráce:

Bc. Petr Bauer, Merhautova 603, 266 01 Beroun

Mgr. Martin Pudil

RNDr. Jana Steinová, PhD.

RNDr. Jiří Malíček

H.1. PŘÍLOHA - Vyjádření příslušného SÚ k záměru z hlediska územně plánovací dokumentace**Městský úřad Frýdlant**
odbor stavebního úřadu a životního prostředí
úřad územního plánování

nám. T. G. Masaryka 37, 464 13 FRÝDLANT, tel. +420 482 464 023, fax +420 482 464 020

Č.j.: **PDMUFT 27073/2014**

Ve Frýdlantu, dne 24. 11. 2014

Vyřizuje: Stočková Simona

Tel.: +420 482 464 023

E-mail: simona.stockova@mu-frydlant.cz**Územně plánovací informace**

Dne 14. 11. 2014 obdržel Městský úřad Frýdlant, odbor stavebního úřadu a životního prostředí, jako příslušný úřad územního plánování podle § 6 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“) ve znění platných předpisů, Vaši žádost o vyjádření z hlediska souladu s ÚP, formou územně plánovací informace podle § 21 odst. 1 písm. a) stavebního zákona, k záměru Via ferrata Frýdlantské cimbuří na pozemku **p.č. 1247/1** v katastrálním území **Hejnice**.

Plocha výše zmíněné parcely je v územním plánu Hejnice vymezena **jako plocha lesa**.

Plocha parcely p.č. 1247/1 v k.ú. Hejnice, je k dnešnímu dni, dle výpisu z katastru nemovitostí ve vlastnictví s.p. Lesy České republiky, Přemyslova 1106/19, 500 08 Hradec Králové.

K dané věci sdělujeme souhrnné údaje:

Podle územního plánu obce Hejnice, schváleného usnesením Zastupitelstva obce Hejnice č. 12/2000 ze dne 26. 4. 2000 a jeho vydaných změn, je plocha parcely p.č. 1247/1 vymezena jako plocha lesa - lesy ochranné.

Z hlediska platných zásad územního rozvoje Libereckého kraje nevyplývají pro dané území žádné požadavky.

Z hlediska souladu s ÚP, není uvedený záměr v rozporu s platnou ÚPD. Jedná se o záměr turistického využití, který je z hlediska využití území součástí nezastavitelných ploch.

A dále je uvedený záměr v souladu s § 18 odst. 5 stavebního zákona, který stanovuje, že v nezastavěném území lze v souladu s jeho charakterem umísťovat stavby, které zlepšují podmínky jeho využití pro účely rekreace a cestovního ruchu, atd.

Poučení: Tato územně plánovací informace nenahrazuje další rozhodnutí ani opatření podle stavebního zákona, jichž je zapotřebí pro realizaci záměru a **má platnost 1 rok**. Územně plánovací informace nezakládá právo na realizaci záměru.

Otisk úředního razítka

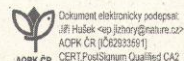
MĚSTSKÝ ÚŘAD
odbor stavebního úřadu
a životního prostředí
464 13 FRÝDLANTSimona Stočková
oprávněná úřední osoba
odbor stavebního úřadu a životního prostředí
oddělení úřadu územního plánování**Obdrží:** (doporučeně, na doručence)

- Lesy ČR s.p., Přemyslova 1106/19, 500 08 Hradec Králové
- Mgr. Pavel Bauer, Březový vrch 734, 460 15 Liberec XV

H.2. PŘÍLOHA - Vyjádření příslušného orgánu podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb.

SPRÁVA CHRÁNĚNÉ KRAJINNÉ OBLASTI JIZERSKÉ HORY

U Jezu 96/10
460 01 Liberec
tel.: 482 428 999
e-mail: jizhory@nature.cz
IDDS: zqmdynq

Vodní brána, o.s.
pan Martin Marek
V Zahradách 250/25
460 10 Liberec 10

NAŠE Č. J.: SR/10288/JH/2013 - 5 VYŘÍZUJE: Mgr. Ondřej Šnytr, Ph.D., Ing. Tomáš Korytář V LIBERCI DNE 14.10.2013

Věc: Stanovisko k vlivu záměru „vybudování veřejně přístupné lezecké cesty typu via ferrata na turistický vrchol Frýdlantského cimbuří“ na lokality soustavy Natura 2000

Správa CHKO Jizerské hory, jako orgán ochrany přírody příslušný podle ust. § 78 odst. (1) zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon“), vydává po posouzení záměru žadatele: Vodní brána, o.s., pan Martin Marek, se sídlem: V Zahradách 250/25, 460 10 Liberec 10, podané dne: 19.9.2013, v souladu s ustanovením § 45 i odst. (1) zákona

s t a n o v i s k o

k záměru „vybudování veřejně přístupné lezecké cesty typu via ferrata na turistický vrchol Frýdlantského cimbuří“:

nelze vyloučit

významný vliv záměru na příznivý stav předmětů ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit ležících v CHKO Jizerské hory a na příznivý stav předmětů ochrany nebo celistvost Ptačí oblasti Jizerské hory.

Předmětem záměru je vybudování nové veřejně přístupné lezecké cesty typu via ferrata na Frýdlantské cimbuří. Dotčené pozemky se nacházejí v I. zóně odstupňované ochrany CHKO, v NPR Jizerskohorské bučiny, ve stejnojmenné evropsky významné lokalitě (dále „EVL JHB“) a v Ptačí oblasti Jizerské hory (dále „PO JH“). Vzhledem k zvýšené návštěvnosti v trase via ferraty a jejím okolí lze předpokládat negativní vliv na přírodní stanoviště, která jsou předmětem ochrany EVL JHB, zejména na šterbinovou vegetaci silikátových skal a drovin (S1.2), acidofilní bučiny (L5.4) a suťové lesy (L4). Pravděpodobně též dojde vlivem vyšší návštěvnosti lokality k fragmentaci teritorií sýce rousného, předmětu ochrany PO JH, a dalších zvláště chráněných druhů např. sokola stěhovavého (možné zvýšené rušení). Proto nelze s jistotou vyloučit vliv záměru na předměty ochrany a celistvost EVL JHB a PO JH.

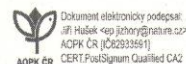
Ust. § 45i odst. (2) zákona ukládá, že pokud orgán ochrany přírody svým stanoviskem podle odstavce (1) významný vliv podle § 45h odst. (1) zákona nevyloučí, musí být daný záměr předmětem posouzení podle tohoto ustanovení a zvláštních právních předpisů (zákon č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů rozvojových koncepcí a programů na životní prostředí), tzn. že na záměr musí jeho

<http://www.nature.cz>

ondrej.snytr@nature.cz

tel.: 482 428 993

strana 1/2

předkladatel nechat zpracovat autorizovanou osobou tzv. naturové hodnocení. Nelze-li vyloučit negativní vliv záměru na takové území, musí předkladatel zpracovat varianty řešení, jejichž cílem je negativní vliv na území vyloučit nebo v případě, že vyloučení není možné, alespoň zmírnit.

Upozorňujeme, že autorizovaná osoba zpracovávající „naturové“ hodnocení musí mít platnou výjimku ze základních ochranných podmínek NPR pro vstup mimo značené cesty.

Ing. Jiří Hušek
VEDOUcí SPRÁVY CHKO JIZERSKÉ HORY
A KRAJSKÉHO STŘEDISKA LIBEREC

H.3. Informace MMR ČR k záměru z hlediska zákona č. 183/2006 Sb.

SR/10288/JH/2013 - 13 27.4.2014

 **MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR**

**Dopis ředitelky odboru stavebního řádu
Ing. Marcely Pavlové**

Váš dopis ze dne
10. 12. 2013

Číslo jednací
38304 / 2013 - 82

Vyřizuje
Mgr. Ilona Šupejová

Linka
2287

Datum
15. 4. 2014

CHKO Jizerské hory
Ing. Jiří Hušek
U Jezu 96/10
Liberec
460 01

Věc: Žádost o informaci k záměru výstavby zajištěné lezecké stezky z hlediska zákona č. 183/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Odbor stavebního řádu Ministerstva pro místní rozvoj obdržel Vaši žádost o stanovisko, zda výstavba zajištěné lezecké stezky (tzv. Via Ferrata) je stavbou ve smyslu zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Dle stavebního zákona se stavbou rozumí veškerá stavební díla, která vznikají stavební nebo montážní technologií, bez zřetele na jejich stavebně technické provedení, použité stavební výrobky, materiály a konstrukce, na účel využití a dobu trvání. Za stavbu se považuje také výrobek plnící funkci stavby.

Z Vaší žádosti o stanovisko vyplývá, že se v daném konkrétním případě jedná o záměr výstavby zajištěné lezecké stezky, což představuje cca 350 m ocelového lana ukotveného v pravidelných intervalech cca 4 m horolezeckými kotvami do vyvrtných otvorů do skály. Počet kotev uvádíte cca 125 ks a další jistící prvky (kramle, umělé stupy, žebříky) pevně spojené se skálou.

Na základě výše uvedeného a po zhlédnutí přiložené fotodokumentace jsme dospěli k závěru, že předmětnou lezeckou stezku – ukotvení lana do skály, nelze považovat za stavbu či výrobek plnící funkci stavby ve smyslu stavebního zákona. Povolení předmětného záměru tudíž nespadá do režimu stavebního zákona.

